

IHINRERE JOHANU

(A.D. 26-33)

ORI 1.

Ọ̀rò Ayérayé.

NI àtètèkòşè ni Ọ̀rò wà, Ọ̀rò si wà pèlu Ọ̀lorun, Ọ̀lorun si ni Ọ̀rò naa. (Kol 1:17; 1 Jhn 1:1; Filp 2:6.)

2. Oun nàa ni o wà ní àtètèkòşè pèlu Ọ̀lorun.

3. Nipasẹ̀ rẹ̀ ni a da ohun gbogbo; lehin rẹ̀ a kò si dá ohun kan ninu ohun ti a dá. (Kol 1:16; Heb 1:2.)

4. Ninu rẹ̀ ni iyè wà; iyè nàa si ni imólẹ̀ aráyé. (Jhn 5:26; 11:25; 14:6.)

5. Imólẹ̀ naa si nmólẹ̀ ninu òkùnkùn; òkùnkùn naa kò si borí rẹ̀. (Jhn 3:19; 9:5; 12:46.)

Işé-Íránşé Johanu Onítẹ̀bomi. (Matt 3:1-12; Mk 1:1-8; Luk 3:2-17.)

6. Ọ̀kunrin kan wà ti a rán wá lati ọ̀dọ Ọ̀lorun, oruko ẹ̀ni ti nje Johanu.

7. Oun naa ni a si rán fún ẹ̀rí, ki o lè şe ełeri fun imólẹ̀ naa, ki gbogbo eniyan lè gbàgbọ̀ nipasẹ̀ rẹ̀. (A.A. 19:4.)

8. Oun ki i şe Imólẹ̀ naa, şugbọ̀n a rán an wá lati şe ełeri fun Imólẹ̀ naa. (eşẹ 20.)

Jesu Kristi Imólẹ̀ Otító.

9. Imólẹ̀ ọ̀tító ti nítàn imólẹ̀ fun olukuluku eniyan nbọ̀ wá sí ayé, (Isa 49:6; 1 Jhn 2:8.)

10. Oun si wá sí ayé, nipasẹ̀ rẹ̀ ni a si ti dá ayé, ayé kò si mọ̀ ọ̀n. (Kol 1:16; Heb 1:2.)

11. Ó to awọ̀n tirẹ̀ wá, àwọ̀n tirẹ̀ kò si gbà á.

12. Şugbọ̀n iye awọ̀n ti o gbà á, awọ̀n ni o fi àşẹ̀ fun láti di ọ̀mọ Ọ̀lorun, ani awọ̀n ti o gba oruko rẹ̀ gbọ̀. (Gal 3:26; Jhn 3:18; 1 Jhn 5:13.)

13. Awọ̀n ẹ̀ni tí a bí, kì í şe nipa ti ẹ̀jẹ̀, tàbí nipa ti ifẹ̀ ara, beş ni ki i şe nipa ifẹ̀ ti eniyan, bikoşẹ̀ nipa ifẹ̀ ti Ọ̀lorun. (Jhn 3:5,6; Jms 1:18; 1 Pet 1:23.)

Jesu Ọ̀rò naa ti o di ara.

14. Ọ̀rò naa si di ara, oun si nba wa gbé, awa si nwo ọ̀go rẹ̀, ọ̀go bi ti Ọ̀mọ̀ bibi kanşoşo lati ọ̀dọ̀ Baba wá, o kun fun oore-ọ̀fẹ̀ àti ọ̀tító. (Rom 1:3; Gal 4:4; 1 Tim 3:16; Heb 2:14.)

15. (Johanu si jeri rẹ̀, o si kigbe, pe, "Eyi ni ẹ̀ni ti mo sọ̀rọ̀ rẹ̀ pe, 'Eni ti nbọ̀ lehin mi, o poju mi lo; nitori o wà si-waju mi.'" (eşẹ 30.)

16. Nitori ninu ẹ̀kún rẹ̀ ni gbogbo wa si ti gbà, ati oore-ọ̀fẹ̀ kun oore-ọ̀fẹ̀. (Ef 1:23; Kol 1:19.)

17. Nitori pe nipasẹ̀ Mose ni a ti fi ofin funni, şugbọ̀n oore-ọ̀fẹ̀ ati ọ̀tító tipasẹ̀ Jesu Kristi wá. (Rom 3:24.)

18. Kò si ẹ̀ni ti o ri Ọ̀lorun rí: Ọ̀mọ̀ bibi kanşoşo, ti nbẹ̀ ni oókan àyà Baba, oun naa ni o fi i hàn. (Eks 33:20; Jhn 6:46; 1 Jhn 4:9.)

Johanu jeri si ara rẹ̀.

19. Eyi si ni ẹ̀ri Johanu, nigba ti awọ̀n Ju rán awọ̀n alufa ati awọ̀n ọ̀mọ̀ lefi lati Jerusalemu wa lati bi i léèrè pe, "Tani iwọ̀?"

20. O si jẹwọ̀, kò si sẹ̀; o si jẹwọ̀ pe, "Emi ki i şe Kristi nàa". (Jhn 3:28; Luk 3:15,16.)

21. Wọ̀n si bi i pe, "Tani iwọ̀ ha je? Elijah ni o bi?" Ó si wi pe, "Béèkó." "Iwọ̀ ni woli nàa bi?" Ó si dahun wi pe, "Béèkó." (Matt 11:14; 16:14; Deut 18:15.)

22. Nitori nàa wọ̀n wi fun un pe, "Tani iwọ̀ je? Ki awa lè fi esi fun awọ̀n ti o rán wa. Kínni o wi ni ti ara rẹ̀?"

23. O wi pe, "Emi ni ohùn ẹ̀ni ti nkigbe ni ijù, E şe ọ̀nà Oluwa tọ̀, geşẹ̀ bi woli Isaiah ti wi." (Matt 3:1; Mk 1:3; Isa 40:3.)

24. Awọ̀n ti a rán si je ninu awọ̀n Farisi.

25. Wọ̀n si bi léèrè, wọ̀n si wi fun un

pe, "Njẹ eese ti iwọ fi nbaptisi, bi iwọ ki i ba ẹ Kristi naa, tabi Elijah, tabi woli naa?"

26. Johanu dá wọn lóhùn, pe, "Emi nfi omi baptisi: ẹnikan duro láàrin yin, ẹni ti eyin kò mò, (A.A. 1:5.)

27. Oun naa ni ẹni ti nbọ lẹhin mi, ti o pọju mí lọ, ẹni ti emi kò yẹ lati tu okùn bàtà rẹ." (ẹsẹ 15:30; 10:40.)

28. Nkan wònyii ni a ẹ ni Ẹtani loke odò Jordani, nibi ti Johanu gbe nbaptisi.

Jesu Odo-àgutan Olorun.

29. Ni ijọ keji Johanu ri Jesu nbọ wa sódò rẹ; o wi pe, "Wò ó, Odo-Agutan Olorun, ẹni ti o kó ẹsẹ ayé ló! (Isa 53:4,7; 1 Pet 1:19.)

30. Eyi ni ẹni ti mo ti wi pe, 'Okunrin kan nbọ wá lẹhin mi, ẹni ti o pọju mi lọ: nitori ti o ti wá ẹaju mi.' (ẹsẹ 15,27.)

31. Emi kò si mò ọn ẹgbọn ki a lè fi i hàn fun Israẹli, nitori náà ni emi ẹ wá ti mo nfi omi baptisi."

32. Johanu si jẹri, o wi pe, "Mo ri Ẹmí sọkalẹ lati ọrun wa bi ẹdàbà, o si bà lé e. (Matt 3:16; Mk 1:10; Luk 3:22.)

33. Emi kò si mò ọn ẹgbọn ẹni ti o ràn mi wa lati fi omi baptisi, oun náà ni o wi fun mi pe, 'Lori ẹni ti iwọ ba ri, ti Ẹmí sọkalẹ si, ti o si bà lé e, oun náà ni ẹni ti nfi Ẹmí Mímọ baptisi.' (Matt 3:11; A.A. 1:5.)

34. Emi si ti ri, emi si ti jẹri pe, Eyi ni Omo Olorun náà." (ẹsẹ 49.)

Anderu ati Peteru nto Jesu lẹhin.

35. Ni ijọ keji ẹwẹ Johanu duro, ati meji ninu awọn omo-ẹhin rẹ: (ẹsẹ 29.)

36. O si wo Jesu bi o ti nrin, o si wi pe, "Wo Odo-agutan Olorun!" (ẹsẹ 29.)

37. Awọn omo-ẹhin meji naa si gbọ nígbà tí o wi, wọn si tọ Jesu lẹhin.

38. Nigba náà ni Jesu yípadà, o ri wọn ntọ oun lẹhin, o si wi fun wọn pe, "Kinni ẹyin nwa?" Wọn wi fun un pe, "Rabbi," (itumọ eyi ti i ẹ Olukoni.) nibo ni iwọ ngbé?" (ẹsẹ 49.)

39. O wi fun wọn pe, "Ẹ wá wò o!" Wọn si wá, wọn si ri ibi ti o ngbé, wọn si ba a jókódó ni ijọ naa, nitori ti o jẹ nkan bi wakati kẹwa ọjọ.

40. Ọkan ninu awọn meji ti o gbọ ọrọ Johanu, ti o si tọ Jesu lẹhin, ni Anderu, arakunrin Simoni Peteru. (Matt 18:22; Mk 1:16-20; Luk 5:2-11.)

41. Oun kókọ wá Simoni arakunrin oun tikaarẹ rí, o wi fun un pe, "Awa ti ri Messaiah, 'Itumọ eyi ti i ẹ Kristi.'" (Dan 9:25; Jhn 4:25.)

42. O si mu un wá sọdọ Jesu. Jesu si wo o, o wi pe, "Iwọ ni Simoni Omo Jónà; Kefa ni a o si maa pe o!" (Itumọ ẹyí tí i ẹ Peteru.) (Jhn 21:15-17; 1 Kor 15:5; Matt 16:18.)

Filipi ati Natanaeli tọ Jesu lẹhin.

43. Ni ọjọ keji Jesu nfe jade lọ si Galili, o si ri Filipi, o si wi fun un pe, "Ma a tọ mi lẹhin". (Matt 10:3; Jhn 6:5,7; 12:21,22; 14:8,9.)

44. Ará Betsaida ni Filipi jẹ, ilú Anderu ati Peteru. (Jhn 12:21.)

45. Filipi ri Natanaeli, o si wi fun un pe, "Awa ti ri ẹni ti Mose ninu ofin ati awọn woli ti kowe rẹ, Jesu ti Nasareti, omo Josefu." (Jhn 21:2; Luk 24:27; Matt 2:23; Luk 2:4.)

46. Natanaeli si wi fun un pe, "Ohun rere kan ha lè ti Nasareti jade?" Filipi wi fun un pe, "Wá wò o!" (Jhn 7:41,42.)

47. Jesu ri Natanaeli nbọ wá sọdọ rẹ, o si wi nipa rẹ pe, "Wo o, omo Israẹli tòótó, nínú ẹni ti ẹtàn kò sí!" (Psm 32:2; 73:1; Rom 9:4,6.)

48. Natanaeli wi fun un pe, "Nibo ni iwọ ti mò mi?" Jesu dahun, o si wi fun un pe, "Ki Filipi tó pè ọ, nigba ti iwọ wá labẹ igi ọpótó, mo ti ri ọ."

49. Natanaeli dahun, o wi fun un pe, "Rabbi, iwọ ni Omo Olorun; iwọ ni Oba Israẹli." (ẹsẹ 38:34; Matt 2:2; Mk 15:32; Jhn 12:13.)

50. Jesu dahun, o si wi fun un pe, "Nitori mo wi fun ọ pe, mo ri ọ labẹ igi

òpòtò ni iwọ ẹ gbàgbò? Iwọ o ri ohun ti o pòjù wọnyii lọ.”

51. O si wi fun un pe, “Lóótó, lóótó ni mo wi fun yin, Ẹyin o ri òrun ẹ sile, awọn angeli Ọlorun yoo si maa gòkè, wọn o si maa sokalè sóri Ọmọ-eniyan.” (Gen 28:12; Matt 3:16; Luk 3:21; Matt 8:20.)

ORI 2.

Iṣẹ Iyanu àkókó Jesu; o sọ omi di waini.

NI oṣọ keta a si nṣe igbeyawo kan ni Kana ni Galili, iya Jesu si nṣe nibe; (Jhn 4:46; 21:2.)

2. A si pe Jesu ati awọn ọmọ-ẹhin rẹ pelu, si ibi igbeyawo.

3. Nigba ti waini si tán, iya Jesu wi fun un pe, “Wọn kò ni waini!”

4. Jesu wi fun un pe, “Obinrin! kinni emi ni ẹ pelu rẹ? Wakati mi koi tifi de!” (Jhn 19:26; 7:6,30; 8:20; 2 Sam 16:10; Jos 22:24.)

5. Iya rẹ wi fun awọn iranṣe pe, “Ohunkohun ti o ba wi fun yin, ẹ ẹ e.”

6. Ikòkò (ti a fi okuta ẹ) omi mefa ni a si gbe kalẹ, gege bi iṣẹ iwènu awọn Ju, ọkòkan wọn gbà tó iwọn ladugbo meji tabi mefa. (Mk 7:3,4; Jhn 3:25.)

7. Jesu wi fun wọn pe, “E ọn omi kun ikòkò wọnyii!” Wọn si kún wọn titi de eti.

8. O si wi fun wọn pe, “Bu u jade nisinsinyii, ki ẹ si gbe e tọ ọlori àṣe lọ.” Wọn si gbe e lọ.

9. Bi olófi àṣe si ti tọ omi ti a sọ di waini wò, ti kò si mọ ibi ti o ti wá (ṣugbọn awọn iranṣe ti ọn omi wá mọ), ọlori àṣe pe ọkọ iyawo. (Jhn 4:46.)

10. O si wi fun un pe, “Olukuluku eniyan maa kòkò ngbé waini rere kalẹ; nigba ti awọn eniyan ba si mu yo tán, nigba naa ni yoo mu eyi ti ko dara to bẹ wa: ṣugbọn iwọ ti pa waini daradara yii mọ titi o fi di isinsinyii.”

11. Àkòṣe iṣẹ àmì yii ni Jesu ẹ ni

Kanati Galili, o si fi ogo rẹ han; awọn ọmọ-ẹhin rẹ si gbà á gbò. (Jhn 1:14.)

12. Lẹhin ẹyi, o sokalẹ lọ si Kapernamu, oun ati iya rẹ ati awọn arakunrin rẹ, ati awọn ọmọ-ẹhin rẹ: wọn kò si gbe ibe ni oṣọ pupọ. (Matt 4:13; 12:46.)

Jesu wẹ inu Tempili mó. (Matt 21:12-17; Mk 11:15-19; Luk 19:45-48.)

13. Aṣọ irékojá awọn Ju si sún mọ etilé, Jesu si goke lọ si Jerusalemu. (Jhn 6:4; 11:55; Deut 16:1-6; Luk 2:41.)

14. O si ri awọn ti nta malu, ati àgútàn, ati àdàbà ni tempili, ati awọn onipásiparò-owó ti wọn jokò:

15. O si fi okùn téré ẹ paṣán, o si lé gbogbo wọn jade kuro ninu Tempili, ati àgútàn ati malu; o si da owó awọn onipásiparò-owó nù, o si bi tabili wọn subú.

16. O si wi fun awọn ti nta àdàbà pe, “E gbe nkan wọnyii kuro nihin ẹ mase sọ ile Baba mi di ile oṣà tità.” (Luk 2:49.)

17. Awọn ọmọ-ẹhin rẹ si ranti pe, a ti kọ ọ pe, “Itara ile rẹ je mi run.” (Psm 69:9.)

18. Nigba naa ni awọn Ju dàhùn, wọn si wi fun un pe, “Àmì wo ni iwọ yoo fi hàn wá, nitori ti a rii pe iwọ nṣe nkan wọnyii?” (Matt 12:38.)

19. Jesu dàhùn o si wi fun wọn pe, “E wó Tempili yii palẹ, ni ijọ mefa Emi o si gbé e ró.” (Matt 26:61; 27:40; Mk 14:58.)

20. Nigba naa ni awọn Ju wi pe, “Odun méréindinladota ni a fi ko Tempili yii, iwọ o ha si gbé e ró ni ijọ mefa?”

21. Ṣugbọn oun nso ti Tempili ara. (1 Kor 6:19.)

22. Nitori naa nigba ti o jinde kuro ninu oku, awọn ọmọ-ẹhin rẹ ranti pe, o ti sọ eyi fun wọn; wọn si gba iwe-mimọ gbò, ati òrò ti Jesu ti sọ (Luk 24:8; Jhn 12:16; 14:26.)

23. Nigba ti o si wá ni Jerusalemu,

ni àjọ ìrèkojá, lákokò àjọ naa, òpò eniyan gba orukọ rẹ gbọ nigba ti wọn ri isẹ àmí rẹ ti o şe. (ese 13.)

24. Şugbọ Jesu kò gbé ara lé wọn, nitori ti o mọ gbogbo eniyan.

25. Oun kò si wa kí ehikéni jẹri eniyan fun oun: nitori ti oun mọ ohun ti nbe ninu eniyan. (Jhn 6:61,64; 13:11.)

ORI 3.

Jesu şe àlàyé fún Nikodemu lórí ohun ti Atúnbí jẹ.

OKUNRIN kan si wà ninu awọn Farisi, ti a npè ni Nikodemu, ijoye kan ninu awọn Ju: (Jhn 7:50; 19:39; Luk 23:13; Jhn 7:26.)

2. Oun naa ni o tọ Jesu wá ni òru, o si wi fun un pe, "Rabbi, awa mò pe olukọni lati odo Olorun wá ni iwọ jẹ: nitori pe kò sí eni ti o le şe isẹ àmí wonyii ti iwọ nşe, bikoşe pe Olorun wá pelu rẹ." (Jhn 9:16,33; A.A. 2:22; 10:38.)

3. Jesu dáhùn o si wi fun un pe, "Lootọ, lootọ ni mo wi fun o, Bikose pe a tún eniyan bí lati òkè wá, oun kò lè ri ijoba Olorun." (Tit 3:5; Jms 1:18; 1 Pet 1:23; 1 Jhn 3:9.)

4. Nikodemu wi fun un pe, "A o ti şe lè tún eniyan bi, nigbà ti o di àgbà-lagbà tán? O ha lè wọ inu iya rẹ lọ nigba keji, ki a si bi i?"

5. Jesu dahun wi pe, "Lootọ lootọ ni mo wi fun o, Bikose pe a fi omi ati Emi bí eniyan, oun kò lè wọ ijoba Olorun, (Ef 5:26; Jms 1:18; Tit 3:5.)

6. Eyi ti a bi nipa ti ara, ara ni; eyi ti a si bi nipa ti Emi, emi ni.

7. Ki enu maşe yà o, nitori mo wi fun o pe, 'A kò lè şe aláitún yin bi lati okè wa.

8. / fẹfẹ nfẹ si ibi ti o gbe wù ú iwọ si ngbọ iro rẹ, şugbọni iwọ kò mọ ibi ti o ti wá, ati ibi ti o nlọ: gege beẹ ni olukuluku eni ti a bi nipa ti Emi."

9. Nikodemu dáhùn, o si wi fun un pe, "Nkan wonyii yoo ti şe lè ri be e?" (Jhn 6:52,60.)

10. Jesu dáhùn, o si wi fun un pe,

"Şe olukọni ni Israeli ni iwọ jẹ o ko mọ nkan wonyii? (Luk 2:46.)

11. Lootọ, lootọ ni mo wi fun o, Awa nşọ eyi ti awa mò. a si njeri eyi ti awa ti ri; eyin kò si gbà erí wa. (Jhn 7:16,17.)

12. Bi mo ba şọ ohun ti ayé yií fun yin, ti eyin kò gbagbọ eyin o ti şe gbagbọ bi mo ba şọ ohun ti òrun fun yin?

13. Kò si sí eni ti o gòkè re orun, bikoşe eni ti o ti orun şokale wá, ani Omọ-eniyan *(ti nbe ni orun). (Owe 30:4; A.A. 2:34; Rom 10:6; Ef 4:9.)

14. Bi Mose si ti gbe ejo sòkè ni aginju, gege beẹ ni a o gbé Omọ-eniyan sòkè pelu. (Num 21:9; Jhn 8:28; 12:34.)

15. Ki enikeni ti o bá gba á gbọ, *(ki o ma baa şegbé, şugbọni ki o le)ni iyé àinipèkun. (ese 36; Jhn 20:21; 1 Jhn 5:11-3.)

16. Nitori Olorun fe aráyé tobẹẹ ge, ti o fi Omọ bibi rẹ kanşoşo funni, pe enikeni ti o bá gba á gbọ ma baa şe-gbé, şugbọni ki o ni iyé àinipèkun. (Rom 5:8; 1 Jhn 4:9.)

17. Nitori Olorun kò rán Omọ rẹ si ayé lati da aráyé léjọ; şugbọni ki a le ti ipasẹ rẹ gba aráyé là. (Jhn 5:36,38; 8:15; 12:47; 1 Jhn 4:14.)

18. Eni ti o ba gba a gbọ, a ko ni da a léjọ; şugbọni a ti da eni ti kò gba a gbọ lejọ ná nitori ti kò gba orukọ Omọ bibi kanşoşo ti Olorun gbọ, (Jhn 5:24; 1 Jhn 4:9.)

19. Eyi ni idájọ náa pe, imólẹ wá si ayé, awọn eniyan si fe okunkun ju imólẹ lọ, nitori ti isẹ wọn burú. (Jhn 1:4; 8:12.)

20. Nitori olukuluku eni ti o ba huwa buburu ni nkorira imólẹ, ki i si wá sí imólẹ, ki a máşe bá isẹ rẹ wi. (Ef 5:11,13.)

21. Şugbọni eni ti o ba nşe òtítọ ni o nwá sí imólẹ, ki isẹ rẹ lè fi ara hàn pe, a şe wọn nipa ti Olorun." (1 Jhn 1:6.)

(13) *(Awọn Bibeli atijọ miran ti eyi kun tiwọn.)

(15) *(Awọn Bibeli atijọ miran fi eyi kun tiwọn.)

Jesu ɛ Iribomi fun awon eniyan ni Judea.

22. Lehin nkan wonyi Jesu pelu awon omo-ehin re wa si ile Judea o si duro pelu won nibi o baptisi. (Jhn 4:2.)

23. Johanu pelu si nbaptisi ni Aino-ni, ni agbegbe Salimu, nitori ti omi pupo wa nibi: won si nwa, a si baptisi won.

24. Nitori ti a koi ti so Johanu sinu tubu nigba naa (Matt 4:12; 14:3.)

Johanu njeri Jesu.

25. Nigba naa ni iyan kan wa laarin awon omo-ehin Johanu, pelu Ju kan ni ti iwenu. (Jhn 2:6.)

26. Won si to Johanu wa, won si wi fun un pe, "Rabbi, eni ti o wa pelu re loko odò Jordani, ti iwò ti jeri re, wo o, oun nbaptisi, gbogbo eniyan si ntò o lo"

27. Johanu dahun o si wi pe, "Eniyan ko le ri nkankan gba, biko se pe a ba ti fifun un lati orun wa. (1 Kor 4:7; Heb 5:4.)

28. Eyi tikararin jeri mi, pe mo wi pe, Emi ki i se Kristi naa, sugbon pe a ran mi siwaju re. (Jhn 1:20,21.)

29. Eni ti o ba ni iyawo ni oko iyawo, sugbon ore oko iyawo ti o duro ti o si ngbohun re, o nyò gidigidi nitori ohun oko iyawo; nitori naa ayò mi yi di kikun. (Mk 2:19,20; Matt 25:1; Jhn 15:11; 16:24.)

30. Oun ko le sai ma po si i, sugbon emi ko le sai ma rehin.

31. Eni ti o ti oke wa ju gbogbo eniyan lo; eni ti o ti ayé wa ti ayé ni, a si maa so ohun ti ayé: eni ti o ti orun wa ju gbogbo eniyan lo. (Jhn 8:23; 1 Jhn 4:5.)

32. Ohun ti o ti ri ti o si ti gbò eyi naa si ni oun njeri re; ko si si eni ti o gba eri re. (ese 11; Jhn 8:26; 15:15.)

33. Eni ti o gba eri re fi edidi di i pe, olotito ni Olorun. (Rom 4:11; 15:28; Ef 1:13; 4:30.)

34. Nitori eni ti Olorun ti ran nso ore Olorun: nitori ti Olorun ko fi emi

fun un nipa idiwon. (Matt 12:19; Luk 4:18.)

35. Baba fe Omo, o si ti fi ohun gbogbo le e lowo. (Matt 28:18; Jhn 5:20,22; 17:2.)

36. Eni ti o ba gba Omo gbo, o ni iye ainipekun: eni ti ko ba si gba Omo gbo, ki yoo ri iye; sugbon ibinu Olorun nbe lori re". (Jhn 5:24; 6:47.)

ORI 4.

Jesu wa si Ilu Samaria.

NISINSINYII, nigba ti Oluwa ti mo pe awon Farisi ti gbo pe Jesu nse, o si nbaptisi awon omo-ehin pupo ju Johanu lo. (Jhn 3:22,26.)

2. (Sugbon Jesu tikarare ko baptisi biko se awon omo-ehin re.)

3. O fi Judea silé, o si tun lo si Galili. (Jhn 3:22.)

4. Oun si nilati koja laarin Samaria (Luk 9:52.)

5. Nigba naa ni o de ilu Samaria kan, ti a npe ni Sikari, ti o sunmo eti ile biri kan, ti Jakabu fifun Josefu, omo re. (Gen 33:19; 48:22; Jos 24:32.)

6. Konga Jakabu si wa nibi, nitori naa bi o ti re Jesu tan nitori irin re, be ni o jokoo leti konga: o si je nkan bi wakati kefa ojo.

Jesu nba obirin ara Samaria kan soro leri konga.

7. Obirin kan, ara Samaria, si wa lati fa omi: Jesu wi fun un pe, "Fun mi mu."

8. Nitori awon omo-ehin re ti lo si ilu lo ra ounje. (ese 5:39.)

9. Nigba naa ni obirin ara Samaria naa wi fun un pe, "Eti ri ti iwò ti i se Ju, fi nbere ohun mimu lowo mi, emi eni ti i se obirin ara Samaria?" Nitori ti awon Ju ki i ba awon ara Samaria se po. (Matt 10:5; Luk 9:52,53; Jhn 8:48.)

10. Jesu dahun, o si wi fun un pe, "Ibase pe iwò mo ebun Olorun, ati eni ti o wi fun o pe, "Fun mi mu, iwò iba si ti bere lowo re, oun iba ti fi omi iye

fún o.” (Isa 44:3; Jhn 7:37; Ifh 21:6; 22:17.)

11. Obinrin náà wi fun un pe, “Ogbeni, iwọ kò ni nkan ti iwọ o fi fa omi, beẹ ni kônga naa jin: nibo ni iwọ gbe ti ri omi iyè náà?”

12. Iwọ pọjù Jakọbu baba wa lọ bí, eni ti o fun wa ni kônga náà, ti oun ti- kararẹ mu ninu rẹ, ati awọn ọmọ rẹ, ati awọn eran rẹ?” (eṣe 6.)

13. Jesu dahun, o si wi fun un pe, “Enikeni ti o ba mu ninu omi yii, orungbe yoo si tún gbẹ ẹ:

14. Şugbọn enikeni ti o ba mu ninu omi ti emi o fifun un, orungbe ki yoo gbẹ ẹ ẹ mọ lae, şugbọn omi ti emi o fifun un yoo di kônga omi ninu rẹ, ti yoo maa sun si iyè àinipèkún.” (Jhn 6:35; 7:38.)

15. Obinrin naa si wi fun un pe, “Ogbeni, fun mi ni omi yii, ki orungbe maşe gbẹ mi, ki emi má si şe wá fà omi nihin mọ.” (Jhn 6:34.)

16. Jesu wi fun un pe, “Lọ pe okọ rẹ, wa si ihinyii.”

17. Obinrin náà dáhùn, o si wi fun un pe, “Emi ko ni okọ.” Jesu wi fun un pe, “Iwọ wi rere pe, ‘Emi kò ní okọ’;

18. Nitiri ti iwọ ti ni okọ márùn ri; eni ti iwọ si ni nisinsinyii ki i şe okọ rẹ; iwọ sọ tootọ ninu eyi.”

19. Obinrin náà wi fun un pe, “Ogbeni, mo woye pe, woli ni iwọ jẹ. (Luk 7:39.)

20. Awọn baba wa sin lori òkè yii; eyin si wi pe, Jerusalemu ni ibi ti o ye ti a ba maa sin.” (Deut 11:29; Jos 8:33; Luk 9:53.)

21. Jesu wi fun un pe, “Gbà mí gbó, obinrin yii, wákàtí náà nbọ, nígbà tí ki yoo şe lori òkè yii, tabi Jerusalemu, ni eyin o maa sin Baba. (Mal 1:11; 1 Tim 2:8.)

22. Eyin nsin ohun ti eyin kò mọ: awa nsin ohun ti awa mọ: nitiri igbàlà ti ọdọ awọn Ju wá. (2 A.Ọba 17:28-41.)

23. Şugbọn wákàtí nbọ, o si de tan

nisinsinyii, nígbà ti awọn olùsìn tòótó yoo maa sin Baba ni emi ati ni ọtító: nitiri irú wọn ni Baba nwá ki o maa sin oun. (Jhn 5:25; Filp 3:3.)

24. Emi ni Olorun: awọn eni ti nsin in nilati sin ni emi ati ọtító.” (Filp 3:3.)

25. Obinrin náà wi fun un pe, “Mo mọ pe Messia nbọ wá, ti a npè ni Kristi: nígbà tí oun bá dé, yoo sọ ohun gbogbo fún wa.” (Jhn 1:41; Matt 1:16.)

26. Jesu wi fun un pe, “Emi eni ti nba ọ sọrọ yii ni oun.” (Matt 26:63,64; Mk 14:61,62; Jhn 8:24.)

27. Lóri eyi ni awọn ọmọ-ehin rẹ de, enu si yà wọn, pe o nba obinrin sọrọ: şugbọn kò si enikan ti o wi pe, “Kinni iwọ nwá? Tabi, Eeşe ti iwọ ti nba a sọrọ?” (eṣe 8.)

28. Nígbà náà ni obinrin náà fi lá-dugbó rẹ silẹ, o si mu ọnà rẹ pọn lọ si ilú, o si wi fun awọn eniyàn pe,

29. “E wá wo okùnrin kan, eni ti o sọ ohun gbogbo ti mo ti şe ri fun mi: eyi ha lè jẹ Kristi naa bi?” (eṣe 17,18; Jhn 7:26,31.)

30. Nígbà náà ni wọn ti ilú jáde, wọn si tọ ọ wa.

31. Bayii awọn ọmọ-ehin rẹ nrọ ọ, pe, “Rabbi, jeun!”

32. Şugbọn o wi fun wọn pe, “Emi ni ounjẹ lati jẹ, ti eyin kò mọ.” (Matt 4:4.)

33. Nitiri naa ni awọn ọmọ-ehin rẹ nbi ara wọn léèrè pe, “Enikan mu ounjẹ wá fun un lati jẹ bi?”

34. Jesu wi fun wọn pe, “Ounjẹ mi ni lati şe ifẹ eni ti o rán mi, ati lati pari işẹ rẹ. (Jhn 5:30; 6:38; 17:4; 19:30.)

35. Eyin kò ha nwi pe, ‘O ku oşu merin, ikore yoo si de?’ Wo o, mo wi fun yin, E gbé oju yin sókè, ki ẹ si wo oko nitiri ti wọn ti funfun fún ikóre náà. (Matt 9:37; Luk 10:2.)

36. Eni ti nkore ngba owo ọyà, o si nko èso jọ si iyè ainipekun: ki eni ti o nfunrúgbìn ati eni ti nkóre lè jọ máa yò papò. (Rom 1:13; eṣe 14.)

37. Nitori ninu eyi ni ọ̀rọ̀ nàà fi je ọ̀títọ̀: 'Enikan ni o funrugbin elomiran ni o si nkore ọ̀jọ̀.' (Job 31:8; Mika 6:15.)

38. Mo rán yin lọ-kore ohun ti ẹ̀ kò s̄is̄ẹ̀ lé lori: awọn elomiran ti s̄is̄ẹ̀, eyin si wọ inu is̄ẹ̀ wọn lọ."

Iypadà ati igbàgbọ awon ará Samaria.

39. Ọ̀pọ awọn ará Samaria lati ilú nàà si gba a gbọ, nitori ọ̀rọ̀ ẹ̀rí obinrin nàà, ti o wi pe, "O sọ gbogbo ohun ti mo ti se fun mi." (ese 29.)

40. Nitori nàà, nigba ti awọn ara Samaria wa sọdọ rẹ, wọn bẹ ẹ pe, ki o ba wọn jokòò: o si gbe ibẹ ni ijọ̀ méjì.

41. Awọn ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ si gbagbo nitori ọ̀rọ̀ rẹ.

42. Wọn si wi fun obinrin nàà pe, "Ki i se nitori ọ̀rọ̀ rẹ̀ mọ̀ ni awa se gbagbo: nitori tí àwa tìkàrawa ti gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ̀, awa si mò pe, nitootọ̀ eyi ni Kristi nàà, Olugbala aráyé." (1 Jhn 4:14; 1 Tim 4:10; 2 Tim 1:10.)

Jesu padàbò si Galili. (Matt 4:12-17; Mk 1:14,15; Luk 4:14,15.)

43. Lehin ijọ̀ meji o si ti ibẹ kuro, o lọ si Galili. (ese 40.)

44. Nitori Jesu tìkararẹ̀ ti jeri pe. Woli ki i ni ọ̀lá ni ilẹ̀ oun tìkararẹ̀. (Matt 13:57; Mk 6:4; Luk 4:24.)

45. Nitori nàà nigba ti o de Galili, awọn ara Galili gba a, nitori ti wọn ti ri ohun gbogbo ti o se ni Jerusalemu nigba ajọ; nitori awọn tìkarawọn lọ si ajọ pẹlu. (Jhn 2:23.)

Jesu wo omọ okunrin olólá kan sà.

46. Bẹ̀ẹ̀ ni Jesu tún wá si Kana ti Galili, nibi ti o gbe sọ omi di waini. Okunrin olólá kan si wà, ẹ̀ni ti ara omọ rẹ̀ kò dá ni Kapernamu. (Jhn 2:1-11.)

47. Nigba ti o gbọ pe, Jesu ti Judea wa si Galili, o tọ ọ wa, o si nbẹ ẹ, ki o lẹ sọkalẹ wa mu omọ oun lárada: nitori ti o wà ni ojù ikú. (ese 3,54.)

48. Nigba nàà ni Jesu wi fun un pe, "Bikose pe eyin bá ri àmi ati is̄ẹ̀ lyanu, eyin ki yoo gbagbo lae!" (Dan 4:2;

Mk 13:22; A.A. 2:19,22,43; 4:30; Rom 15:19; Heb 2:3; 1 Kor 1:22.)

49. Okunrin olólá nàà wi fun un pe, "Oluwa, sọkalẹ wá, ki omọ mi tó ku!"

50. Jesu wi fun un pe, "Má a ba ọ̀nà rẹ̀ lọ; omọ rẹ̀ yè!" Okunrin nàà si gbà ọ̀rọ̀ ti Jesu sọ fun un gbọ, o si lọ.

51. Bi o si ti nsọkalẹ̀ lọ, awọn omọ-odọ̀ rẹ̀ padé rẹ̀, wọn si wi fun un pe, "Omọ rẹ̀ yè!"

52. Nigba naa ni o beere wákati ti o bẹ̀rẹ̀ si i sà̀n lẹ̀wọ̀ wọn, wọn si wi fun un pe, "Ní ànà ni wákàtí keje ni ibà nàà fi i sile."

53. Bẹ̀ẹ̀ ni baba nàà mọ pe ni wákati kan nàà ni, ninu eyi ti Jesu wi fun un pe, "Omọ rẹ̀ yè," oun tìkararẹ̀ si gbagbo, ati gbagbo ilé rẹ̀." (A.A. 11:14.)

54. Eyí ni is̄ẹ̀ àmi kejì, ti Jesu se nigbà ti o ti Judea jáde wá sí Galili. (Jhn 2:11.)

ORI 5.

Jesu mú awon aláisàn lárada ni Betsata ni ojọ̀ Isinmi.

LEHIN nkan wonyii ajọ awọn Ju kan kò; Jesu si gòkè lọ si Jerusalemu.

2. Adágún omi kan si wà ni Jerusalemu, létí ibodè àgùtàn, ti a npe ni *Betsata ni ede Heberu, ti o ni iloro marun. (Neh 3:1; 12:39.)

3. Nibẹ̀ ni ọ̀pọ awọn abirun, afọjú, arọ̀ ati awọn alárùn-ẹ̀gbà dúbùlẹ̀ sí, ti wọn ndúró de rírú omi.

4. *(Nitori ti angeli a maa dígbà sọkalẹ̀ lọ sinu adágún nàà, a si maa rú omi: lehin igbà ti a ba ti rú omi nàà tán, ẹ̀nikéni ti o ba kòkọ̀ wọ inu rẹ̀, yoo di aláradidá ninu arunkarun ti o ni.)

5. Okunrin kan wà nibẹ̀, ẹ̀ni tí o wà ni àilera rẹ̀ ni odún méjìdìlógójì.

6. Bí Jesu ti ri i ni idùbùlẹ̀, ti o si mò

(2) *Betsata [Betsda] tumọ̀si 'ile olifí', sugbón Bibeli miran pe e ni 'Betsaida' eyi ti o tumọ̀ si, 'ile ipẹ́ja'.

(4) ** (Awọn Bibeli atijọ miran fi eyi kun ti wọn.)

pé, ó pé tí o ti wà bèè o wi fun un pé, "Iwo fẹ́ kí a mu ọ́ láradá bí?"

7. Abirún nàà da a lóhùn pé, "Ọ̀gbeni, emi kò ni eniyan, ti i ba gbe mi sínu adágún, nígbà ti a ba fírú omi naa: bi emi ba ti nbò wá, èlómíràn a sòkalè sínú rẹ̀ ọ̀wájú mi."

8. Jesu wí fun un pé, "Dìde gbé àkètè rẹ̀, kí o si ma a rin!" (Matt 9:6; Mk 2:11; Luk 5:24.)

9. Lógán a sì mú òkùnrin nàà lárá-dá, ó sì gbe àkètè rẹ̀, o si nrin; ọ̀jọ́ nàà si je ọ̀jọ́ isinmi. (Jhn 9:14.)

10. Nítórí nàà awọn Ju wí fun òkùnrin naa ti a mú larada pé, "Ọ̀jọ́ isinmi ni òní: kò tọ́ fún ọ́ láti gbe àkètè rẹ̀!" (esẹ 15:16; Neh 13:19; Jer 17:21; Matt 12:2; Mk 2:24; Jhn 7:23; 9:16.)

11. O si dá wọn lohun pé, "Eni ti o mú mi láradá, oun ni o wi fun mi pé, 'Gbé àkètè rẹ̀, kí o si ma a rin!'"

12. Nígbà nàà ni wọn bi i léèrè pé, "Òkùnrin wo ni ẹ̀ni ti o wi fun ọ́ pé, Gbé àkètè rẹ̀ kí o si maa rin?"

13. Ẹ̀ni ti a mú láradá naa kò si mò ẹ̀ni ti o je nítórí Jesu ti kuro nibè, nítórí awọn èniyàn púpọ̀ wà nibè.

14. Lẹ́hin naa Jesu rí i ní tẹ̀mpili o si wi fun un pé, "Wo o, a mu ọ́ láradá: máse dẹ̀sẹ̀ mọ́, kí ohun tí o burú jù yíí lọ́ má baà bá ọ́!" (Mk 2:5; Jhn 8:11.)

15. Òkùnrin nàà lọ́, o si sọ fun awọn Ju pé, Jesu ni ẹ̀ni tí o mú oun láradá.

16. Nítórí èyí ni awọn Ju se nse inúnibíbi sí Jesu, wọn si nwá ọ̀nà láti pá a, nítórí ti a nse nkan wònyíí ni ọ̀jọ́ isinmi.

Jesu fi ara rẹ̀ han bi Ọ̀lorun.

17. Şùgbón Jesu dá wọn lóhùn pé, "Baba mi nşisẹ́ títí di isinsinyíí, emi si nşisẹ́." (Jhn 9:4; 14:10.)

18. Nítórí èyí ni awọn Ju túbọ́ nwá ọ̀nà láti pá a, kí í se nítórí pé o ba ọ̀jọ́ isinmi je nikan ni, şugbón o wi pẹ̀lu pé, Baba oun ni Ọ̀lorun je o nmu ara rẹ̀ ba Ọ̀lorun dọ̀gba. (Jhn 7:1,19; 10:30,33.)

19. Nígbà nàà ni Jesu dáhùn, o si wi fun wọn pé, "Lóòtọ́, lóòtọ́ ni mo wi

fun yin, Omọ́ kò lè se ohunkóhun fun ara rẹ̀, bíkòşe ohun tí o ba ri pé Baba nşe: nítórí ohunkóhun ti o ba nşe, wònyíí ni Omọ́ si nşe bèè gégé. (Jhn 8:28; 12:49; 14:10.)

20. Nítórí Baba fẹ́ràn Omọ́, o si ti fi ohun gbogbo ti oun tikararẹ̀ nşe hàn an, oun yoo si fi işe ti o tobi jù wònyíí lọ́ hàn an, ki ẹ̀nu lè yà yin. (Jhn 3:35; 14:12.)

21. Nítórí pé gégé bi Baba ti nji òkú dide, ti o si nşo wọn di ààyè: bèè ni Omọ́ si nşo awọn ti o fẹ́ di ààyè. (Rom 4:17; 8:11; Jhn 11:25.)

22. Nítórí pé Baba ki i se idájọ́ ẹ̀nikẹ̀ni, şugbón o ti fi gbogbo idájọ́ le Omọ́ lówó: (Jhn 9:39; A.A. 17:31.)

23. Kí gbogbo èniyàn lè má a fi olá fun Omọ́ gẹ̀gẹ́ bi wọn ti nfi olá fún Baba. Ẹ̀nikẹ̀ni ti kò ba fi olá fun omọ́, kò fi olá fún Baba ti o rán an. (Luk 10:16; 1 Jhn 2:23.)

24. Lootọ́, lootọ́ ni mo wi fun yin, Ẹ̀nikẹ̀ni ti o ba gbọ́ ọ̀rọ́ mi, ti o ba si gba ẹ̀ni ti o rán mi gbọ́, o ni iyè ti ko nipekun, oun ki yoo si wa si idájọ́; şugbón ó ti ré iku kọ́ja bọ́ si iyè." (Jhn 3:18; 12:44; 20:11; 1 Jhn 5:13; 3:14.)

Jesu sọ fun awọn èniyàn nítí ajinde méjẹjẹ.

25. "Lóòtọ́, lóòtọ́ ni mo wí fún yin, Wákàtí nàà nńbọ́, o si dé tán nísinsinyíí, nígbà ti awọn òkú yóo gbọ́ ohun Omọ́ Ọ̀lorun: awọn ti o ba gbọ́ yoo si yè. (Jhn 4:21; 6:60; 8:43, 47.)

26. Nítórí pé gégé bi Baba ti ni iyè nínú ara rẹ̀; gégé bèè ni o si fifún Omọ́ lati ni iyè nínú ara rẹ̀; (Jhn 6:57.)

27. O si fun un ni àşe lati má a se idájọ́ pẹ̀lu, nítórí ti oun je omọ́-èniyàn. (A.A. 10:42; 17:31.)

28. Kí eyi maşe yà yin lẹ̀nu; nítórí pé wákàtí nńbọ́, nínú èyí tí gbogbo awọn tí o wà ni iboji yóó gbọ́ ohun rẹ̀.

29. Wọn o si jáde wa; awọn ti o se rere, si ajinde iyè; awọn ti o si se búburú si ajinde idájọ́." (Dan 12:2; A.A. 24:15; Matt 25:46.)

Ijeri Baba si Omo.

30. "Èmi kò le ɛ ohun kan fun ara mi: bi mo ti ngbo, mo ndajo: ododo si ni idájó mi; nitori emi kò wa ife ti emi tikarami, bákòse ife ti ɛni ti o rán mi. (Jhn 8:16; 4:34; 6:38.)
31. Bi emi ba njeri ara mi, ɛri mi ki i ɛ ɔtító. (Jhn 8:14.)
32. Èlómíràn ni ɛni ti njeri mi; emi si mo pe, ɔtító ni ɛri mi ti o je. (Jhn 8:18.)
33. Eyin ti ranɛ lo soḍo Johanu, oun si ti jeri si ɔtító. (Jhn 1:7,15; 19:27,32.)
34. Şugbón emi kò gba ɛri loḍo èniyàn: şugbón nkan wònyii ni emi nso, ki ɛyin le là. (1 Jhn 5:9.)
35. Oun ni fitílà ti o njó, tí o si ntànmólè; ɛyin si fe fun sàà kan lati má a yò nínú imólè rẹ. (2 Pet 1:19; Matt 21:26.)
36. Şugbón emi ní ɛri ti o pòjù ti Johanu lo: nitori iṣe ti Baba ti fifun mi lati ɛe pari, iṣe naà pàápàà ti emi nṣe naa njeri mi pé, Baba ni o rán mi. (1 Jhn 5:9; Jhn 10:25; 14:11; 15:24.)
37. Ati Baba tikarare ti o rán mi ti jeri mi. Eyin kò gbó ohun rẹ nígbà kan rí, bẹẹ ni ɛ kò rí irisi rẹ. (Jhn 9:18; Deut 4:12; 1 Tim 1:17.)
38. E kò si ní ɔrò rẹ lati máa gbé inú yin: nitori ɛni ti o rán, òun ni ɛyin kò gbàgbó. (Jhn 3:17.)
39. Eyin nwá iwé-mímó nitori ɛyin rò pe ninu wón ni ɛyin ní iyè tí kò ní-pèkun: wònyii si ni awón ti o njeri mi. (Luk 24:25.)
40. Eyin kò si fẹ lání wá sòḍò mi, kí ɛyin baa lè ni iyè.
41. Emi kò gbà ɔgo lóḍò èniyàn. (ɛṣe 44.)
42. Şugbón emi mo pe, ɛyin tikara yin kò ni ife Olurun nínú yin.
43. Emi wá ni oruko Baba mi, ɛyin kò si gbà mi; bi èlómíràn bá wá ni oruko ara rẹ, òun ni ɛyin yoo gbà. (Matt 24:5.)
44. Eyin o ti ɛ lè gbàgbó, ɛyin ti

- ngba ɔgo lóḍò ara yin ti kò wá ɔgo ti o ti ɔḍo Olurun nikan wá? (Rom 2:29.)
45. E máse rò pe, emi o fi yin sùn lóḍò Baba: ɛni ti nfi yin sùn wà, àní Mose, ɛni ti ɛyin gbèkèlé. (Jhn 9:28; Rom 2:17.)
 46. Nítorí pé ɛyin ibá gbà Mose gbó, ɛyin ibá gbà mi gbó: nitori o ko iwé nípa ti emi. (Gen 3:15; Luk 24:27; A.A. 26:22.)
 47. Şugbón bi ɛyin kò bá gbà iwé rẹ gbó, ɛyin o ti ɛ gbà ɔrò mi gbó?" (Luk 16:29,31.)
- ORI 6.
- Jesu bó egbèédógbón èniyàn. (Matt 14:13-21; Mk 6:30-44; Luk 9:10-17.)**
- L**ÈHÌN nkan wònyii, Jesu koja si Lapákejì òkun Galili, ti i ɛe òkun Tiberia.
2. Ọpò ijo èniyàn si tò ọ lèhìn, nitori ti wón ri iṣe àmi rẹ, tí ó nṣe lára àwón aláìsàn. (Jhn 2:11.)
 3. Jesu si gùn orí òkè lo, níbè ni o si gbé jókòó pèlú àwón omo-ehin rẹ. (ɛṣe 15.)
 4. Àjọ irèkojá, ọdún àwón Ju si súnmo etilé. (Jhn 2:13.)
 5. Njẹ bi Jesu ti gbé ojú rẹ sókè, ti o si ri ọpò èniyàn wá sòḍò rẹ, o wi fun Filipi pe, "Níbo ni a o ti ra àkàrà, kí àwón wònyii le je?" (Jhn 1:43.)
 6. O si sọ ẹyí lati dán an wò; nitori ti òun tikarare mo ohun ti oun o ɛe. (2 Kor 13:5.)
 7. Filipi dá a lóhùn pé, "Àkàrà igba owó idẹ kò lè tó fun wón, bi olukúlukù wón tilẹ gba diẹ kékeré."
 8. Ọkan nínú àwón omo-ehin rẹ, Anderu, arákùnrin Simoni Peteru wí fún un pé, (Jhn 1:40.)
 9. "Omodékùnrin kan nbẹ níhìnyii, ti o ni isù akàrà barle márùn àti ẹja kékèké méji: şugbón kínni iwònyii je láàrin ọpò èniyàn wònyii?" (2 A.Ọba 4:43.)
 10. Jesu si wi pe, "E mú ki àwón

eniyan naa jòkòó!" Koríko púpò si wà nìbè Bèè ni awon okunrin naa jòkòó; iwon egbèédògbòn eniyan ni iye.

11. Jesu si mú isù akàrà naa nigba ti o si ti dúpè, o pin won fun awon omọ-èhin rẹ, awon omọ-èhin rẹ si pin won fun awon ti o jòkòó; bẹe gege si ni eja ni iwon bi won ti nfẹ. (esẹ 23; Matt 15:36.)

12. Nigba ti won si yó, o wi fun awon omọ-èhin rẹ pe, "E kó àjẹkù tí ó kù jọ, ki ohunkóhun máse sòfò."

13. Bèè ni won kó won jọ won si fi àjẹkù isù akàrà barle márùn naa kún agbòn mejila, éyi ti awon ti o jeun je kù.

14. Nitóri naa nígbà tí awon okunrin naa ri isẹ-àmi ti Jesu se, won wi pe, "Lootọ éyi ni woli naa ti nńbò wá si ayé." (Gen 49:10; Deut 18:15,18; Matt 11:3; 21:11.)

Jesu rin lóri okun. (Matt 14:22-32; Mk 6:45-52.)

15. Nígbà tí Jesu si wòye pé, won nfẹ wa fi agbára mú òun láti lọ fi jọba, o tun padà lọ sori òkè oun nikan. (Jhn 18:36.)

16. Nígbà tí alẹ si lẹ, awon omọ-èhin rẹ sọkalẹ lọ sí òkun.

17. Won si bọ sínú okọ-ojuomi, won si rékojá òkun lọ sí Kapernamu. Okunkun si ti şú, Jesu kò si tí ì dè ọdọ won.

18. Okun si nru nitori efufu lile tí nfẹ.

19. Nigba ti won wa okọ-ojuomi to bi iwon ibusọ meedogbon tabi ogbon, won ri Jesu nrin lóri okun, o si sunmọ okọ-ojuomi naa; eru sí bà won.

20. Şugbon o wi fun won pé, "Emi ni; e má bẹrù."

21. Nitóri naa won fi ayọ gbá à sínú okọ; lójúkanná okọ naa si de ilẹ ibi tí won gbé nlọ.

Jesu wí fun awon eniyan pé òun ni Ounjẹ iyè.

22. Ni ijọ keji nigba tí awon eniyan ti o dúró ni apákeji okun rii pé, kò si

okọ-ojuomi miran nìbè, bikòse okan naa tí awon omọ-èhin rẹ wọ, ati pe Jesu kò bá awon omọ-èhin rẹ wọ inú okọ-ojuomi náà, şugbon awon omọ-èhin rẹ nikan ni o lọ; (esẹ 6,16.)

23. Şugbon awon okọ-ojuomi miran ti Tiberia wá, létí ibi tí won gbe je akàrà, lẹhin igbà ti Oluwa ti dupẹ; (esẹ 1,11.)

24. Nitóri naa nígbà tí awon eniyan rii pe, Jesu kò si nìbè, tabí awon omọ-èhin rẹ, awon pelu wọ okọ-ojuomi lọ sí Kapernaumu, won nwá Jesu. (Matt 14:34; Mk 6:53.)

25. Nígbà tí won si ri i ni apákeji okun, won wi fun un pe, "Rabbi, nígbà wo ni iwọ wa sihin yii?"

26. Jesu dá won lóhùn o si wi pe, "Lóotọ lóotọ ni mo wi fun yin. Eyin nwá mi, ki i se nitori ti eyin ri isẹ-ami, şugbon nitori eyin je ajeyọ isù akàrà. (esẹ 24,30.)

27. E máse şise fun ounje ti nşegbé, şugbon fun ounje ti o wá tífi di iyè ainipẹkun, eyi ti Omọ-eniyan yoo fifun yin: nitori pé oun ni, aní Olorun Baba ti fi edidí dí." (Isa 55:2; esẹ 54; Jhn 4:14; 3:35.)

28. Nigba naa ni won wi fun un pe, "Kinni awa o ha se, ki a lè se isẹ Olorun?"

29. Jesu dáhùn o si wi fun won pé, "Éyi ni isẹ Olorun pé, ki eyin gba eni ti o rán gbọ." (1 Jhn 3:23; Jhn 3:17.)

30. Nígbà naa ni won wi fun un pe, "Isẹ àmi kinni iwọ nşe, ti awa lè ri, ki a si gbà ó gbọ? Isẹ kinni iwọ se? (Matt 12:38; Mk 8:11.)

31. Awon baba wa je manna ni aginjù; gégé bi a ti kọ o pe, "O fi ounje fun won je láti òrun wá." (Eks 16:15; Num 11:8; Neh 9:15; Psm. 78:24.)

32. Nígbà naa ni Jesu wi fun won pe "Lóotọ lóotọ ni mo wi fun yin, ki i se Mose ni o fi ounje naa fun yin lati òrun wa; şugbon Baba mi ni o fi ounje otito naa fun yin lati òrun wa.

33. Nitóri pe ounje Olorun ni eyi ti

o ti òrun sòkalẹ̀ wá, ti o si fi iyẹ̀ fun áráyẹ̀." (ẹsẹ̀ 50.)

34. Nígba naa ni wọn wi fun un pe, "Oluwa, má a fun wa ni ounjẹ̀ yí títí láé." (Jhn 4:15.)

35. Jesu wi fun wọn pe, "Emi ni ounjẹ̀ iyẹ̀: ẹnikẹ̀ni ti o bá tò mi wá, ebi ki yoo pa a; ẹni ti o ba si gbà mi gbò, òrúngbẹ̀ ki yoo gbẹ̀ ẹ̀ mó lae. (ẹsẹ̀ 48,51; Jhn 4:14.)

36. Şugbón mo wi fun pe, Eyin ti ri mi, ẹ̀ kò sì gbàgbò. (ẹsẹ̀ 26.)

37. Gbogbo eyi ti Baba fifún mi, yoo tò mí wá; ẹni ti o ba si tò mi wa, emi ki yoo tà á nù, bi o ti wù kó rí. (ẹsẹ̀ 39; Jhn 17:2.)

38. Nitori emi sòkalẹ̀ lati òrun wá, ki i şe lati má a şe ifẹ̀ ti emi tikarami, bíkòşe ifẹ̀ ti ẹni ti o rán mi. (Jhn 4:34; 5:30.)

39. Eyi si ni ifẹ̀ Baba ti o rán mi, pe ohun gbogbo ti o fifun mi, ki emi máşe sọ òkan nù ninu wọn, şugbón ki emi lè jì i dide níkehìn ojú. (Jhn 10:28; 17:12; 18:9.)

40. Eyi si ni ifẹ̀ ẹni ti o rán mi, pe ẹnikẹ̀ni ti o bá wo Ọmọ, ti o ba si gbà á gbò, ki o lè ni iyẹ̀ àinípẹ̀kun: Emi o si jì i dide níkehìn ojú." (ẹsẹ̀ 27,47,54; Jhn 3:15,16.)

Awọn Ju kọ Jesu gégé bi Messiah naa.

41. Nigba naa ni àwọn Ju nkùn si i, nítòrí ti o wí pé, "Emi ni ounjẹ̀ ti o ti òrun sòkalẹ̀ wá."

42. Wọn si wi pé, "Jesu ha kọ̀ èyí, ọmọ̀ Josefú, baba ati iya ẹni ti awa mọ̀? Báwo ni o şe wi pe, 'Emi ti òrun sòkalẹ̀ wá.'" (Luk 4:22; Jhn 7:27,28; ẹsẹ̀ 38,62.)

43. Nitori naa Jesu dahùn, o si wi fun wọn pé, "E máşe kùn laarin yin!

44. Kò si ẹnikẹ̀ni ti o lè wá sòdò mi, bíkòşe pé Baba ti o rán mi fà á: Emi o si jì i dide níkehìn ojú. (Jer 31:3; Hos 11:4; Jhn 12:32.)

45. A sá ti kọ̀ ọ̀ ninu awọn woli pé, 'A o si kọ̀ gbogbo wọn lati òdò Ọlórún

wá.' Nitori naa ẹnikẹ̀ni ti o bá ti gbò, ti a si ti òdò Baba kọ̀, òun ni o ntò mi wá. (Isa 54:13; Jer 31:34; Heb 8:10; 10,16.)

46. Kí í şe pé ẹnikẹ̀ni ti ri Baba bíkòşe ẹni ti o ti òdò Ọlórún wá, òun ni o ti ri Baba. (Jhn 1:18; 5:37; 7:29; 8:19.)

47. Lóótó, lóótó ni mo wi fun yin, Eni ti o ba gbà mi gbò, o ni iyẹ̀ àinípẹ̀kun. (Jhn 3:16,18; 36:5:24; 11:26.)

48. Emi ni ounjẹ̀ iyẹ̀. (ẹsẹ̀ 35:51.)

49. Awọn baba yin je manna ni aginju, wọn sì kú. (ẹsẹ̀ 31.)

50. Èyí ni ounjẹ̀ ti o ti òrun sòkalẹ̀ wá, kí ẹniyàn lè má a je ninu rẹ̀ kí ó má si kú. (ẹsẹ̀ 33.)

51. Emi ni ounjẹ̀ iye naa ti o ti òrun sòkalẹ̀ wá: bí ẹnikẹ̀ni bá je nínú ounjẹ̀ yí, yoo yè títí laelae: ounjẹ̀ naa ti emi o si fifúnni fun iyẹ̀ aráyẹ̀ ni ara mi." (Heb 10:10.)

52. Nítòrí naa ni àwọn Ju şe ná ara wọn jiyàn, pé, "Okúnrin yí yóó ti şe lè fi ara rẹ̀ fun wa láti je?" (Jhn 9:16; 10:19.)

53. Nigba naa ni Jesu wi fun wọn pé, "Lóótó, lóótó ni mo wi fun yin. Bíkòşe pe èyin bá je ara Ọmọ-eniyan, ki èyin si mu èjẹ̀ rẹ̀, èyin kò ní iyẹ̀ ninu yin. (Matt 26:26,28.)

54. Ẹnikẹ̀ni ti o bá je ara mi, ti o bá si mu èjẹ̀ mi, ó ní iye tí kò ní pẹ̀kun; Emi o si jì i dide níkehìn ojú. (Jhn 4:14.)

55. Nitori ara mi ni ohun-jíjẹ̀ ní-tòótó, àti èjẹ̀ mi, ni ohun-mimu ni tootó.

56. Ẹni ti o ba je ara mi, ti o ba si mu èjẹ̀ mi, o ngbé inú mi, emi si ngbé inú rẹ̀. (Jhn 15:4; 1 Jhn 3:24; 4:15, 16.)

57. Gégé bi Baba aláàyẹ̀ ti rán mi, ti emi si yè nipa Baba gẹgẹ̀ bẹ̀ ẹni ti o je mi, òun pẹ̀lu yóó yè nipa mi. (Jhn 3:17.)

58. Èyí si ni ounjẹ̀ naa ti o sòkalẹ̀ láti òrun wá: ki i şe bí awọn baba yin ti

je manna, ti won si kú: ẹni ti o ba je ounje yii yóo yè laelae." (ese 49-51.)

59. Nkan wònyii ni o sọ ninu sinagogu, bi o ti nkoni ni Kapernamu.

Ibèrè àwọn omo-ẹhin.

60. Nitori naa nigba ti ọpọ àwọn omo-ẹhin rẹ gbọ eyi, won wi pe, "Ọrò ti o le ni eyi; tani le gbọ ọ?" (ese 66.)

61. Nigba ti Jesu si mò ninu ara rẹ pé, àwọn omo-ẹhin rẹ nkun si ọrò náà, o wi fun won pe, "Eyi je ikosẹ fun yin bi? (Matt 11:6.)

62. Nje, bi eyin bá si rí ti Omo-eniyan ngoke lo sibi ti o gbé ti wà rí nkọ? (Jhn 3:13; 17:5.)

63. Ẹmí ni nsoni di ààyè; ara kò ní èrè kan; ọrò wònyii ti mo sọ fun yin, ẹmí ni, iyè si ni. (2 Kor 3:6.)

64. Şugbón awon kan wà ninu yin ti ko gbàgbó"; nitori Jesu mo lati ibèrè wa ẹni ti won je ti ko gbàgbó, ati ẹni ti yóo fi òun hàn. (Jhn 2:25.)

65. O si wi pe, "Nitori naa ni mo se wi fun yin pe, kò si ẹni ti o lè tò mi wá, bikoşe pe a fifun un lati ọdọ Baba mi wa." (ese 37,44; Jhn 3:27.)

Àwọn omo-ẹhin rẹ mejila kò kọ ọ silẹ.

66. Nitori eyi ọpọ awon omo-ẹhin rẹ pada sehin, won kò si baa rin mó. (ese 60.)

67. Nitori naa Jesu wi fun awon mejila pe, "Eyin pelu nfẹ lo bi?" (Matt 10:2.)

68. Nigba naa ni Simoni Peteru dá a lóhùn pé, "Oluwa, ọdọ tani àwa o lo? Iwo ni o ni ọrò iyè ainipekun. (Matt 16:16; A.A. 5:20.)

Peteru jẹwo pe Jesu ni Kristi naa.

69. Àwa si ti gbàgbó, a si mo pe, iwo ni Kristi náà, Omo Olorun aláàyè." (Mk 8:29; Luk 9:20.)

70. Jesu dá won lóhùn pé, "Eyin mejilá kọ ni mo yàn, ọkan nínú yin kó ha si ya Èşù?" (Jhn 15:16; 19:13,27.)

71. O nsọ ti Judasi Iskariotu omo Simoni: nitori pe òun ni ẹni ti yóo fi i hàn, ọkan nínú àwọn mejilá. (Jhn 13:26; Mk 14:10.)

ORI 7.

Jesu Kristi ni àkókò àgọ àjọ.

LEHIN nkan wònyii Jesu nrin ni Galili: nitori ti kò fẹ rin ni Judea, nitori awon Ju nwá a láti pa. (Jhn 5:18.)

2. Àjọ awon Ju ti i se àjọ àgọ, súnmo etilé tán. (Lef 23:34; Deut 16:16.)

3. Nitori naa awon arakunrin rẹ wi fun un pé, "Lọ kuro nihinyii, ki o si lo si Judea, ki awon omo-ẹhin rẹ pelu lè ri işe rẹ ti iwọ nşe. (Matt 12:46; Mk 3:31.)

4. Nitori pe kò si ẹnikeni ti i se ohunkohun níkòkò, ti o ba si nfẹ ki a mo òun ni gbangba. Bi iwọ nşe nkan wònyii, fi ara rẹ hàn fun aráyé."

5. Nitori pe awon arakunrin rẹ ko tilẹ gbà á gbó. (Mk 3:21.)

6. Nigba naa ni Jesu wi fun won pé, "Akókò temi koi tii de: şugbón àkókò tiyin wa nihin nigba gbogbo. (Matt 26:18; ese 8,30.)

7. Àyè kò lè korira yin; şugbón emi ni o korira, nitori ti mo jeri gbe e pé, işe rẹ burú. (Jhn 15:18, 19; 3:19,20.)

8. Eyin ẹ gòkè lo si àjọ yii emi ki yóo gòkè lo si àjọ yii bayii, nitori ti àkókò temi koi tii de." (ese 6.)

9. Nigba ti o ti sọ nkan wònyii fun won tán, o dúró ni Galili síbẹ.

10. Şugbón nigba ti awon arakunrin rẹ gòkè lo tán, nigba naa ni òun si gòkè lo si àjọ naa pelú ki i se gbangba, şugbón bi ẹni pe níkòkò.

11. Nigba naa ni awon Ju si nwá á kiri nigba àjọ, pe, "Nibo ni o wà?" (Jhn 11:56.)

12. Kíkùn púpọ si wà laarin awon ijo eniyan nitori rẹ: nitori awon kan wi pé, "Eniyan rere ni i se"; Awon miran wi pé, "Béèkò; şugbón o ntan eniyan je ni." (ese 40-43.)

13. Şugbón ko si ẹnikan ti o sòrò rẹ ni gbágbá nitori ibèrú awon Ju. (Jhn 9:22; 12:42; 19:38.)

Jesu nkóni nínú Tèmpilì.

14. Nigba ti àjọ dé aarin, Jesu gòkè lẹ si tẹmpilì o si nkóni. (ẹsẹ 28.)

15. Ẹnu si yà awọn Ju, wọn wi pe, "Ọkúnrin yí ti ẹ̀ mọ̀ iwé, nígbà ti kò kọ̀ ẹ̀kọ̀?" (Matt 13:54; Mk 6:2; Luk 4:22.)

16. Nítòrí náà Jesu da wọn lohùn, o si wi pe, "Èkọ̀ mi kii ẹ̀ tẹ̀mi, bíkòşẹ̀ ti ẹ̀ni ti o rán mi. (Jhn 3:11; 8:28; 12:49.)

17. Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá fẹ̀ lati ẹ̀ ifẹ̀ rẹ̀, yoo mọ̀ ni ti ẹ̀kọ̀ naa, bi ti Ọlórún bá ni tabi bi emi ba nsọ̀ ti ara mi. (Jhn 8:43.)

18. Ẹ̀ni ti nsọ̀ ti ara rẹ̀ nwa ogo ara rẹ̀: şugbón ẹ̀ni ti nwá ọ̀nà láti pa an, ọ̀n ni olóòtọ̀, kò sí àìşododo nínú rẹ̀. (Jhn 5:41; 8:50.)

19. Njẹ̀ Mose ko ha fi òfin fun yin? Ko si ẹ̀nikẹ̀ni nínú yin ti o pa òfin naa mọ̀. Ẹ̀şẹ̀ ti ẹ̀yin fi nwá ọ̀nà láti pa mi?" (Eks 24:3; Jhn 1:17; 11:53.)

20. Ijọ eniyan dáhùn wọn si wi pe, "Iwọ̀ ni ẹ̀mí ẹ̀şù: tani nwá ọ̀nà lati pa ó?" (Jhn 8:48; 10:20.)

21. Jesu dáhùn o si wi fun wọn pé, "Kiki işẹ̀-àmi kan ni mo ẹ̀, ẹ̀nu si ya gbogbo yin.

22. Nítòrí eyi ni Mose fi ikolà fun yin (kii ẹ̀ nítòrí pe o wá láti ọ̀dọ̀ Mose, şugbón lati ọ̀dọ̀ àwọn baba;) nítòrí naa ẹ̀ si nkọ̀ eniyan ni ilà ni ojo isinmi. (Lef 12,3; Gen 17:10.)

23. Bi ẹ̀niyàn ba ngba ikolà ni ojo isinmi, ki a má baa rú ofin Mose, kinni idí ti ẹ̀ fi nbinu si mi, nítòrí mo mu eniyan kan láradá şáşá ni ojo isinmi? (Mk 3:5.)

24. Ẹ̀ máşẹ̀ ẹ̀ idajọ nipa òde ara, şugbón ẹ̀ máa ẹ̀ idájọ̀ òdodo!" (Lef 19:15; Jhn 8:15.)

25. Nigba naa ni àwọn kan nínú àwọn ara Jerusalemu wi pe, "Ẹ̀ni ti wọn nwa ọ̀nà láti pa kọ̀ yí?"

26. Si wo o, o nsọ̀rọ̀ ní gbangba, wọn kò sí wi nkankan si i. Àwọn olórí ha mọ̀ nitootọ̀ pe ẹ̀yi ni Kristi naa? (ẹ̀şẹ̀ 48.)

27. Şugbón àwá mọ̀ ibi ti ọ̀kúnrin yí

gbe ti wá: şugbón nígbà ti Kristi bá dé, kò sí ẹ̀ni ti yóó mọ̀ ibi ti o gbé ti wá." (Matt 13:55; Mk 6:3; Luk 4:22.)

28. Nigba naa ni Jesu kigbe ni tẹmpilì bi o ti nkóni, wi pe, "Ẹ̀yin mọ̀ mi, ẹ̀ si mọ̀ ibi ti mo ti wá: emi kò sí wá fun ara mi, şugbón olooto ni ẹ̀ni ti o rán mi, ẹ̀ni ti ẹ̀yin kò mọ̀. (Jhn 8:14; 8:26; 1:18.)

29. Şugbón emi mọ̀ ọ̀n: nítòrí pé loḍo rẹ̀ ni mo ti wá, ọ̀n ni o si rán mi." (Matt 11:27; Jhn 10:15.)

30. Nítòrí naa wọn nwá ọ̀nà láti mu un: şugbón kò sí ẹ̀nikan ti o gbe ọ̀wọ̀ le e, nítòrí ti wákátí rẹ̀ kòlì tii de. (Matt 21:46; Jhn 8:20.)

31. Ọ̀pọ̀ ninu ijọ eniyan si gba a gbọ̀, wọn si wi-pe, "Nigba ti Kristi naa bá dé, yoo ha ẹ̀ işẹ̀-àmi ju wonyí lẹ̀, ti ọ̀kúnrin yí ti ẹ̀?" (Jhn 8:30; Matt 12:23.)

32. Àwọn Farisi gbọ̀ pe, ijọ eniyan nyọ̀ sọ̀ nkan wonyí nipa rẹ̀: awọn Farisi ati awọn olori alufa si rán awọn onişẹ̀ lẹ̀ lati mu un.

33. Nítòrí naa Jesu wi fun wọn pe, "Niwọn igba diẹ̀ si i ni emi wá pelu yin, emi o si lẹ̀ sọ̀ḍo ẹ̀ni ti o rán mi. (Jhn 13:33; 16:16-19.)

34. Ẹ̀yin yoo wá mi, ẹ̀yin ki yoo si rí mi: ati ibi ti emi bá wá, ẹ̀yin ki yoo le wá." (Jhn 8:21; 13:33.)

35. Nítòrí naa ni awọn Ju nba ara wọn sọ̀ pe, "Nibo ni ọ̀kúnrin yí yoo gbe lẹ̀, ti awa ki yoo fi rí i? Yoo ha lẹ̀ si ọ̀dọ̀ awọn Ju ti a fónká saarin awọn Griki lati maa kọ̀ wọn bi?" (Jak 1:1; 1 Pet 1:1.)

36. Ọ̀rọ̀ kinni eyi ti o sọ̀ yí, 'Ẹ̀yin o wa mi, ẹ̀ ki yoo si rí mi' ati 'ibi ti emi bá wá, ẹ̀yin ki yoo lè wá?'

Ojo ikehin Àjọ.

37. Lojọ ikehin, ti i ẹ̀şẹ̀ oja nla àjọ, Jesu duro, o si kigbe, pe, "Bi ọ̀rúngbẹ̀ ba ngbẹ̀ ẹ̀nikẹ̀ni, ki o tọ̀ mí wá, ki o si mu! (Lef 23:36; Isa 55:1; Ifh 22:17.)

38. Ẹ̀nikẹ̀ni ti o ba gbà mí gbọ̀, gege bi iwé-mimọ̀ ti wi, lati inu rẹ̀ ni odò omi iyè yoo ti maa şàn jade wa." (Isa

12:3; Jhn 4:10,14; Joel 4:18; Sek 14:8; Hes 47:1-12.)

39. Sugbon o so eyi ni ti Emi, ti awon ti o gba a gbọ nbowa gbà: nitori a kòlì tì fi Emi-mímó funni nitori ti a koi tì se Jesu logo. (Joel 2:28; A.A. 17:33; Jhn 20:22; 12:23.)

40. Nitori naa nigba ti oṣo ninu iṣe eniyan gbọ ọrọ wọnyii, wọn wi pe, "Looto eyi ni woli naa!" (Matt 21:11; Jhn 1:21.)

41. Awon miran wi pe, "Eyi ni Kristi naa!" Sugbon awon kan wi pe "Kinla, Kristi yoo ha ti Galili wa bi!" (Jhn 1:46.)

42. Iwe-Mímó kò ha wi pe Kristi yoo ti inu iru Dafidi wa, ati Betlehemu, ilu ti Dafidi ti wa?" (Jer 23:5; Mika 5:2; Matt 2:5; Luk 2:4; 2 Sam 7:12.)

43. Beṣe ni iyapa wa laarin iṣe eniyan nitori re. (Jhn 9:16; 10:19.)

44. Awon miran ninu wọn si fe lati mu un; sugbon kò si enikan ti o gbe owo le e. (ese 30.)

45. Lehin eyi ni awon oniṣe pada to awon olori alufa ati awon Farisi lo, wọn si wi fun wọn pe, "Eese ti eyin kò fi mu un wa?"

46. Awon oniṣe dahun wi pe, "Kò si eni ti o ti i soro bi okunrin yii ri!" (Matt 7:28,29.)

47. Nitori naa awon Farisi da wọn lohun pe, "A ha tan eyin je pelu bi?"

48. Nje ninu awon ijoye, tabi awon Farisi ti gba a gbọ bi? (Jhn 12:42.)

49. Sugbon iṣe eniyan yii, ti kò mọ ofin, di eni ifibu.

50. Nikodemu eni ti o to Jesu wa loru ri, ti o si je okan ninu wọn, si so fun wọn pe,

51. "Ofin wa ha nse idajo eniyan ki o to gbọ ti enu re, ati ki o to mọ ohun ti o se bi?" (Deut 17:6; 19:15.)

52. Won dahun won si wi fun un pe, "Iwo pelu wa lati Galili bi? Wa kiri, ki o si wo nitori kò si woli kan ti o ti Galili dide."

53. Won si lo olukuluku si ile re.

A mú obinrin panşaga wá sọdọ Jesu.

JESU si lo si ori okè Olifi.

2. O si tun pada wá si tempili ni kùtùkùtù òwùrò, gbogbo eniyan si wa sọdọ re; o si jókòó, o nkọ wọn.

3. Awon akowe ati awon Farisi si mu obinrin kan wa sọdọ re, ti a mú ninu panşagà; wọn si mu un duro laarin.

4. Won si wi fun un pe, "Olùkòni, a mu obinrin yii ninu ise panşagà,

5. Nje ninu ofin, Mose paşe fun wa lati so iru awon beṣe ni okuta, sugbon iwo ha ti wi?" (Lef 20:10; Deut 22:22.)

6. Eyi ni won wi, lati dán á wò, ki won baa lè rí ẹsùn kan kà si i lórùn sugbon Jesu bẹre silẹ, o si nfi ika re kowé ni ilẹ.

7. Sugbon nigba ti won nbi i leere sibesibe, o gbe ara re soke, o si wi fun won pe, "Je ki eni ti o wa laini esese ninu yin kókó so okuta lu u." (Deut 17:7; Rom 2:1.)

8. O si tun bere silẹ, o nkowé ni ilẹ.

9. Nigba ti won gbọ eyi, (ti eri-okan won si dá won lebi) won si jade lo lókókòkan, bere lati ọdọ awon agbà titi de awon ti ó kẹhin; a si fi Jesu nikan silẹ, ati obinrin naa laarin, nibi ti o wa.

10. Jesu si gbe ara re soke, o si wi fun un pe, "Obinrin yii, awon (olufi-sun re) dá? Ko si enikan ti o dá o lebi?"

11. O wi pe, "Kò si enikan, Oluwa." Jesu wi fun un pe, "Beṣe ni emi naa kò da o lebi: ma a lo, lati igba yii lo má deşe mọ." (Jhn 3:18; 5:14.)

Jesu ni Imọleş ayé.

12. Jesu si tun so fun wọn pe, "Emi ni imọleş ayé, eni ti o ba tọ mi lehin ki yoo rin ninu okunkun, sugbon yoo ni imọleş iyé." (Jhn 1: 4; 9:5-12,35.)

13. Nitori naa awon Farisi wi fun un pe, "Iwo njeri ara re; eri re ki i se otitọ." (Jhn 5:31.)

14. Jesu dahun o si wi fun wọn pe,

"Bi mo tilẹ̀ njeri fun ara mi, otitọ́ ni ẹ̀ri mi: nitori ti mo mò ibi ti mo ti wá, mo si mò ibi ti mo ni; ẹ̀yin ẹ̀yin kò lẹ̀ mò ibi ti mo ti wá, ati ibi ti mo ni. (Jhn 18:37; 13:3; 16:28; 7:28; 9:29.)

15. Ẹ̀yin nse idájó nipa ti ara; emi kò se idájó enikẹ̀ni. (Jhn 7:24; 3:17.)

16. Ẹ̀yin bi emi bá si se idajo, otitọ́ ni: nitori emi nikan kọ́, ẹ̀yin emi ati Baba ti o rán mi. (Jhn 5:30.)

17. A si kọ́ o pelu ninu ofin pe, otitọ́ ni eri eniyan meji. (Deut 17:6; Matt 18:16.)

18. Emi ni eni ti njeri ara mi, ati Baba ti o rán mi si njeri mi." (Jhn 5:37.)

19. Nitori naa won wi fun un pe, "Nibo ni Baba re wa?" Jesu dahun pe, "Ẹ̀yin kò mò mí, beẹ̀ ni e kò mò Baba mi: ibasepe ẹ̀yin mo mi, ẹ̀yin iba si ti mo Baba mi pelu." (Jhn 14:7; 16:3.)

20. Orọ́ wonyi ni Jesu so nibi isura, bi o ti nkoni ni tempili: enikẹ̀ni kò si mu un; nitori wakati re koi ti de. (Mk 12:41; Jhn 7:30.)

Jesu kilo nipa aigbagbo.

21. Nitori naa o tun wi fun won pe, "Emi ni, ẹ̀yin yoo si wa mi, e o si ku ninu esese yin: ibi ti emi gbe ni, ẹ̀yin ki yoo le wa." (Jhn 7:34.)

22. Nitori naa awon Ju wi pe, "Oun o ha pa ara re bi? Nitori ti o wi pe, 'Ibi ti emi gbe ni, ẹ̀yin ki yoo le wa?'"

23. O si wi fun won pe, "Ẹ̀yin ti isale wa; emi ti okere wa; ẹ̀yin je ti ayeye yi; emi ki i se ti ayeye yi. (Jhn 3:31; 17:14.)

24. Nitori naa ni mo se wi fun yin pe, e o ku ninu esese yin: nitori biko se pe e ba gbagbo pe, emi ni, e o ku ninu esese yin." (Mk 13:6; Jhn 4:26; 13:19.)

25. Nitori naa won wi fun un pe. "Tani iwọ́ je?" Jesu si wi fun won pe, "Emi ni eyi ti mo ti wi fun yin ni ateteke se.

26. Mo ni ohun pupo lati so, ati lati se idajo nipa yin: ẹ̀yin olooto ni eni ti o ran mi, ohun ti emi si ti gbọ́ lati ododo re wa, wonyi ni emi nso fun araye." (Jhn 7:28; 3:32; 15:15.)

27. Ko ye won pe, ti Baba ni o nso fun won.

28. Lehin naa Jesu wi fun won pe, "Nigba ti e ba gbe Omo-eniyan soke, nigba naa ni e o mo pe, emi ni, ati pe emi kò dá ohunkohun se fun ara mi; ẹ̀yin bi Baba ti ko mi, emi nso nkan wonyi. (Jhn 3:14; 12:32; 5:19; 3:11.)

29. Eni ti o ran mi si nbe pelu mi: ko fi mi silẹ̀ ni emi nikan; nitori ti emi nse ohun ti o wu u nigba gbogbo." (Jhn 4:34; 5:30; 6:38.)

30. Bi o ti nso nkan wonyi, omo eniyan gba a gbo. (Jhn 7,31; 10:42; 11:45.)

Awon omo Abrahamu nitoto.

31. Nitori naa Jesu wi fun awon Ju ti o gba a gbo, pe, "Bi ẹ̀yin ba duro ninu orọ́ mi, nigba naa ni ẹ̀yin je omo-ehin mi nitoto. (Jhn 15:7; 2 Jhn 9.)

32. E o si mo otito, otito yoo si so yin di ominira. (Rom 8:2; Jms 2:12.)

33. Won da a lohun pe, "Iru-omo Abrahamu ni awa je, awa kò si se eru fun enikẹ̀ni ri lae; iwọ́ ha se wi pe, 'E o di ominira?'" (Matt 3:9.)

34. Jesu da won lohun pe, "Looto, loototo ni mo wi fun yin, Enikẹ̀ni ti o ba ndese, eru esese ni. (Rom 6:16; 2 Pet 2:19.)

35. Eru ki si gbe ile titi lae: omo ni ngbe ile titi lae. (Gal 4:30.)

36. Nitori naa bi Omo ba so yin di ominira e o di ominira nitoto.

37. Mo mo pe iru-omo Abrahamu ni ẹ̀yin je; ẹ̀yin e nwa onà lati pa mi, nitori orọ́ mi ko ri aaye ninu yin. (ese 39,40.)

38. Ohun ti emi ti ri lododo Baba ni mo so: ẹ̀yin pelu si nse eyi ti ẹ̀yin ti gbọ́ lati ododo baba yin." (Jhn 5:19:30; 14:10,24.)

39. Won dahun won si wi fun un pe, "Abrahamu ni baba wa!" Jesu wi fun won pe, "Ibasepe omo Abrahamu ni ẹ̀yin je, ẹ̀yin iba se ise Abrahamu. (Rom 9:7; Gal 3:7.)

40. Ẹ̀yin nisisinyi ẹ̀yin nwa onà lati pa mi, eni ti o so otitoto fun yin, eyi

ti mo ti gbó ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run: Abrahamu kò ẹ̀ eyi. (ẹ̀sẹ̀ 26.)

41. Èyin nṣe iṣe baba yin." Nigba naa ni wọn wi fun un pe, "A kò bi wa nipa paṣaga: a ni Baba kan, eyi si ni Ọ̀lọ̀run." (Isa 63:16; 64:8.)

42. Jesu wi fun wọn pe, "Ibaṣe pe Ọ̀lọ̀run ni Baba yin, èyin iba fẹ̀ràn mi: nitori ti emi ti ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run jade, mo si wá: bẹ̀ ẹ̀ ni emi kò si wá fun ara mi, ṣugbọn oun ni o ran mi. (1 Jhn 5:1; Jhn 16:27,28; 17:8; 7:28.)

43. Ee ti ẹ̀ ti èdè mi kò fi ye yin? Nitori ẹ̀ kò lè gbọ̀ ọ̀rọ̀ mi.

44. Ti èṣù baba yin ni èyin jẹ́, ifẹ́kufẹ́ baba yin ni ẹ̀ si nṣe ẹ̀. Apaniyan ni oun jẹ́ lati àtètèkòṣe, kò si duro ninu otitọ̀; nitori ti kò sí otitọ̀ ninu rẹ̀. Nigba ti o ba nṣèké, ninu ohun tirẹ̀ ni o nṣọ̀ nitori èké ni, ati baba èké. (1 Jhn 3:8; ẹ̀sẹ̀ 38,41; 1 Jhn 2:4; Matt 12:34.)

45. Ṣugbọn nitori ti emi nṣọ̀ otitọ̀ fun yin, èyin kò si gbà mi gbọ̀.

46. Tani ninu yin ti o ti dá mi lẹ́bi ẹ̀sẹ̀? Bi mo bá nṣọ̀ otitọ̀ eese ti èyin kò fi gbà mi gbọ̀?

47. Eni ti nṣe ti Ọ̀lọ̀run, a maa gbọ̀ ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run: nitori eyi ni èyin kò ẹ̀ gbọ̀, nitori èyin kii ẹ̀ ti Ọ̀lọ̀run." (1 Jhn 4:6.)

48. Awọn Ju dahun wọn si wi fun un pe, "Awa kò wí nitootọ̀ pe, ara Samaria ni iwọ̀ jẹ́, ati pe iwọ̀ ní ẹ̀mí èṣù?" (ẹ̀sẹ̀ 52; Jhn 7:20.)

49. Jesu si dahun pe, "Emi kò ní ẹ̀mí èṣù, ṣugbọn emi nbu ọ̀lá fun Baba mi, èyin kò si bu ọ̀lá fun mi.

50. Emi kò wá ọ̀go ara mi: Ènikan nbẹ̀ ti o nwá a ti yoo si ẹ̀ idajọ̀. (Jhn 5:41.)

51. Lootọ̀, lootọ̀ ni mo wi fun yin, Bi enikan ba pa ọ̀rọ̀ mi mó, ki yoo ri ikú láéláé." (Jhn 14:23; 15:20; 17:20; Matt 16:28; Heb 11:5.)

52. Awọn Ju wi fun un pe, "Nigba yií ni awa mọ̀ pe iwọ̀ ni ẹ̀mí èṣù. Abrahamu kú, ati awọn woli; iwọ̀ si wi pe, 'Bi ènikan bá pa ọ̀rọ̀ mi mọ̀, ki yoo tọ̀

ikú wò láéláé' (Jhn 7:20; 14:23; 15:20; 17:6.)

53. Iwọ̀ ha pọ̀jù Abrahamu baba wa lọ, èni ti o ku? Awọn woli si ku: tani iwọ̀ nfi ara rẹ̀ pè?" (Jhn 4:12.)

54. Jesu dahun wi pe, "Bi mo bá yin ara mi logo, ogo mi kò jẹ́ nkan: Baba mi ni èni ti nyin mí logo, èni ti èyin wi pe, Ọ̀lọ̀run yin ni i ẹ̀: (ẹ̀sẹ̀ 50; Jhn 16:14.)

55. E kò si mọ̀ ọ̀n: ṣugbọn emi mọ̀ ọ̀n: bi mo bá si wi pe, emi kò mọ̀ ọ̀n, emi yoo di èké gẹ̀gẹ̀ bi èyin: ṣugbọn emi mọ̀ ọ̀n, mo si pa ọ̀rọ̀ rẹ̀ mọ̀. (Jhn 7:28,29; 15:10.)

56. Abrahamu baba yin yò lati ri ọ̀jọ̀ mi: o si ri i, o si yò." (Matt 13:17; Heb 11:13.)

57. Nitori naa awọn Ju wi fun un pe, "Ọ̀dún rẹ̀ kòí tii tó aadọ̀ta, iwọ̀ si ti ri Abrahamu?"

58. Jesu si wi fun wọn pe, "Lootọ̀ lootọ̀ ni mo wi fun yin, ki Abrahamu to wá, emi niyií." (Jhn 1:1; 17:5,24; Ifh 1:8.)

59. Nitori naa wọn gbe okuta lati so lu u: ṣugbọn Jesu fi ara rẹ̀ pamọ̀, o si jade kuro ni tẹ̀mpili. (Jhn 10:31; 11:8; 12:36.)

ORI 9.

Jesu la oju ọ̀kunrin ti o fọ́jú lati igbà ibí rẹ̀ wa.

BI o si ti nkoja lọ, o ri ọ̀kunrin kan ti o fọ́jú lati igbà ibi rẹ̀ wa.

2. Awọn omọ-èhin rẹ̀ si bi i leere, pe, "Olukọ̀ni, tani dẹ̀ṣe, ọ̀kunrin yií tabi awọn obi rẹ̀, ti a fi bi i ni afoju?" (ẹ̀sẹ̀ 34; Luk 13:2; Eks 20:5; Esk 18:20.)

3. Jesu dahun pe, "Ki i ẹ̀ nitori pe ọ̀kunrin yií dẹ̀ṣe, tabi awọn obi rẹ̀: ṣugbọn ki a baa lè fi iṣe Ọ̀lọ̀run hàn lara rẹ̀. (Jhn 11:4.)

4. Awa nilati ẹ̀ iṣe èni ti o rán mi, nigba tii ẹ̀ ọ̀sán: ọ̀ru nbọ̀ wa nigba ti ènikan ki yoo lè ẹ̀ iṣe. (Jhn 11:9; 12:35.)

5. Niwọn igba ti mo wá láàyè, èmi ni imọ̀lẹ̀ ayé." (Jhn 1:4; 8:12; 12:46.)

6. Nigba ti o ti wi beę tan, o tutó sile, o si fi itó naa še amò, o si fi amò naa pa oju afoju naa. (Mk 7:33; 8:33.)

7. O si wi fun un pe, "Lọ wẹ ninu adagun Siloamu!" (Itumọ eyi tii še 'Rán-lọ'.) Nitori naa o gba ona rẹ lọ, o wẹ o si dé, o nriran. (eş 11; Luk 13:4; Jhn 11:37.)

8. Njẹ awọn aladugbo ati awọn ti o ri i nigba atijọ pe alágbe ni o jẹ, wi pe, "Eni ti o ti njokóó şagbe kọ yi?"

9. Awọn kan wi pe, "Oun ni"; awọn elomiran wi pe, "Beekọ, o jọọ ni." Şugbọ oun wi pe, "Emi ni."

10. Nigba naa ni wọn wi fun un pe, "Njẹ oju rẹ ti şe là?"

11. O dahun o si wi fun wọn pe, "Okunrin kan ti a npe ni Jesu ni o şe amò, o si fi kùn mi lójú, o si wi fun mi pe, 'Lọ si adágún Siloamu, ki o si wẹ!' emi si lọ, mo wẹ, mo si riran." (eş 7.)

12. Wọn si wi fun un pe, "Oun naa ha da?" O si wi pe, "Emi kò mò."

Awọn Farisi binu nitori pe Jesu la oju okunrin naa ni oju isinmi.

13. Wọn mu ẹni ti oju rẹ ti fọ ri wá sọdọ awọn Farisi.

14. Oju isinmi ni oju naa nigba ti Jesu şe amò naa, ti o si la a loju. (Jhn 5:9.)

15. Nitori naa awọn Farisi pelu tun bi i léèrè, bi o ti şe riran. O si wi fun wọn pe, "O fi amò le oju mi, mo si wẹ mo si riran." (eş 10.)

16. Nitori naa awọn kan ninu awọn Farisi wi pe, "Okunrin yi kò ti ọdọ Olorun wá, nitori ti kò pa oju isinmi mò." Awọn elomiran wi pe, "Okunrin tii şe eléşẹ yoo ha ti şe lè şe iru işe ami wonyii?" Iyapa si wà laarin wọn. (Matt 12:2; Jhn 7:43; 10:19.)

17. Nitori naa wọn si tun wi fun afoju naa pe, "Kinni iwọ wi nitori rẹ, nitori ti ó là ó loju?" O si wi pe, "Woli nii şe." (eş 15; Matt 21:11.)

18. Nitori naa awọn Ju kò gbàgbọ nipa rẹ pe oju rẹ ti fọ rí, ati pe o si tun riran, titi wọn fi pe awọn óbí ẹni ti a ti là loju. (eş 22.)

19. Wọn si bi wọn léèrè, wi pe, "Njẹ eyi ni ọmọ yin, ẹni ti ẹyin wi pe, a bi i ni afoju? Bawo ni o şe riran nisinsinyii?"

20. Awọn óbí rẹ dá wọn lohun wi pe, "Awa mọ pe ọmọ wa ni ẹyi, ati pe a bi i ni afojú:"

21. Şugbọ bi o ti şe nriran nisinsinyii awa kò mò; ẹni ti o la a loju, awa kò mò: ẹni ti o ti dagba ni oun; ẹ bi i léèrè: yoo wi fúnrarẹ."

22. Nkan wonyii ni awọn obi rẹ sọ, nitori ti wọn bẹrù awọn Ju: nitori awọn Ju ti fohùn-şọkan pe bi ẹnikan bá jéwọ pe Kristi ni, wọn ó yọ ọ kuro ninu sinagogu. (Jhn 7:13; 12:42; Luk 6:22.)

23. Nitori eyi ni awọn obi rẹ fi wi pe, "Eni ti o dagba ni oun, ẹ bi i léèrè."

Awọn Farisi bèèrè lowọ okunrin naa lekejeji ẹni ti o la a loju.

24. Nitori naa wọn pe okunrin afoju naa lekejeji, wọn si wi fun un pe, "Fi ọgo fun Olorun: awa mọ pe eléşẹ ni okunrin yi jẹ." (Jos 7:19; 1 Sam 6:5; eş 16.)

25. Nitori naa o dahun o si wi pe, "Bi eléşẹ ni, emi kò mò: ohun kan ni mo mò, pe mo ti foju rí, nisinsinyii mo riran."

26. Nitori naa wọn wi fun un pe, "Kinni ó şe si ọ? Bawo ni ó şe la ọ loju"

27. O da wọn lohun wi pe, "Emi ti sọ fun yin telẹ ẹyin kò si gbọ: nitori kinni, ẹyin şe nfe tún gbọ? Ẹyin pelu nfe şe ọmọ-ẹhin rẹ bi?" (eş 15; Jhn 5:25.)

28. Wọn si fi i şe eléyà, wọn si wi pe, "Iwọ ni ọmọ-ẹhin rẹ: şugbọ ọmọ-ẹhin Mose ni àwa. (Jhn 5:45.)

29. Awa mọ pe Olorun bá Mose sọrọ: şugbọ bi o şe ti eléyii, awa kò mò ibi ti o ti wa." (Jhn 8:14.)

30. Okunrin naa dahun o si wi fun wọn pe, "Ohun iyanu sa ni eyi, pe, ẹyin kò mò ibi ti o ti wá, şugbọ oun saa ti là mí loju. (Jhn 3:10.)

31. Awa mọ pe, Olorun ki i gbọ ti eléşẹ: şugbọ bi ẹnikan ba şe olufo-

kansin si Olorun, ti o ba si nse ife re, oun ni o ngbo tire. (Job 27:8,9; Psm 34:15; 66:18; Owe 15:29; Isa 1:15; Jer 11:11; Sek 7:13. Owe 28:9.)

32. Lati igba ti aye ti se, a koi ti i gbo pe, enikan la oju eni ti a bi ni afoju ri.

33. Ibasepe okunrin yii ko ti odo Olorun wa, ki iba ti le se ohunkohun." (ese 16.)

34. Won si dahun wi fun un pe, "Ninu ese ni a bi o patapata, iwofa ha fe ko wa bi?" Won si ti i sode. (ese 2.)

Jesu wa pelu nitori idajo.

35. Jesu gbo pe, won ti ti sode; nigba ti o si ri i, o wi pe, "Iwo gba Omofe Olorun, gbo bi?" (Matt 14:33; 16:16; Mk 1:1; Jhn 10:36.)

36. Oun si dahun wi pe, "Tani, Oluwa, ki emi le gba a gbo?" (Rom 10:14.)

37. Jesu wi fun un pe, "Iwo ti ri i, oun naa si ni eni ti nba o soro yii." (Jhn 4:26.)

38. O si wi pe, "Oluwa, mo gbabgo, o si wolofun un." (Matt 28:9.)

39. Jesu si wi pe, "Nitori idajo ni mo se wa si aye yii, ki awon ti ko riran, le riran; ati ki awon ti o riran le di afoju." (Jhn 5:22,27; 3:19; Matt 13:13; 15:14.)

40. Ninu awon Farisi ti o wa lodofe gbo nkan wonyii, won si wi fun un pe, "Awa pelu foju bi?" (Rom 2:19.)

41. Jesu wi fun won pe, "Iba se pe eyin foju, eyin ki iba ti lese: sugbon nisinsinyii eyin wi pe, 'Awa riran', nitori naa ese yin wa sibe." (Jhn 15:22,24.)

ORI 10.

Jesu soro nipa Oluso-agutan tooto.

LOOTO, lootofe ni mo wi fun yin, Eni ti ko ba gba enu-ona wo inu agbo agutan, sugbon ti o ba gba ibo-miran gun oke, oun naa ni ole ati olosa.

2. Sugbon eni ti o ba ba ti enu-ona wolofe, oun ni oluso awon agutan. (Mk 6:34; ese 11:12.)

3. Oun ni oludena yoo shilekun fun; awon agutan gbo ohun re: o si pe awon agutan tire loruko, o si se amona won jade. (ese 16:27,9.)

4. Nigba ti o ba si ti mu awon agutan tire jade, yoo siwaju won, awon agutan yoo si maa to o lehin: nitori ti won mo ohun re. (ese 3.)

5. Won ko je to alejo lehin, sugbon won a sa kuro lodofe re: nitori ti won ko mo ohun alejo."

6. Owe yii ni Jesu pa fun won: sugbon oye ohun ti nkan wonyii je ti o nso fun won ko ye won (Jhn 16:25.)

7. Nitori naa Jesu tun wi fun won pe, "Lootofe, lootofe ni mo wi fun yin, Emi ni ilekun awon agutan. (Jer 23:1:2; Esk 34:2.)

8. Ole ati olosa ni gbogbo awon ti o ti wa saaju mi: sugbon awon agutan ko gbo tiwon.

9. Emi ni ilekun: bi enikan ba ba odo mi wole, oun ni a o gba la, yoo wole, yoo si jade, yoo si ri koriko.

10. Ole ki i wa bikose lati jalè, lati pa, ati lati parun: emi wa ki won le ni iye, ani ki won le ni i lopolopo. (Jhn 5:40.)

11. Emi ni oluso-agutan rere: oluso-agutan rere fi okan re lele nitori awon agutan. (Isa 40:11; Esk 34:11-16,23; Heb 13:20; 1 Pet 5:41; Ifh 7:17; 1 Jhn 3:16; Jhn 15:13.)

12. Sugbon alagbase, ti ki i se oluso-agutan, eni ti awon agutan ki i se tire, o ri ikoko nbò, o si fi agutan silè, o si sa lo: ikoko si mu awon agutan, o si fon won ka kiri. (Sek 11:16,17.)

13. Oun sa lo nitori ti o je alagbase, ko si nani awon agutan.

14. Emi ni oluso-agutan rere, mo si mo awon temi, awon temi si mo mi. (ese 11,27.)

15. Gege bi Baba ti mo mi, ti emi si mo Baba; mo si fiokan mi lele nitori awon agutan. (Matt 11:27.)

16. Emi si ni awon agutan miran, ti ki i se ti agbo yii: awon ni emi yoo mu

wá pèlu, wọn o si gbọ ohun mi; wọn o si je agbo kan, oluṣo-àgùtàn kan. (Isa 56:8; Jhn 11:52; Ef 2:11; 1 Pet 2:25.)

17. Nitori naa ni Baba mi se fèran mi, nitori ti mo fi emi mi lélè, ki emi lè tún gbà á. (Isa 53:7,8,12.)

18. Ènikan kò gba a lẹwọ mi, ṣugbọn mo fi i lele funrami. Mo lagbara lati fi i lélè, mo si lagbara lati tún gbà á. Aṣe yi ni mo ti gbà wá lati oḍo Baba mi". (2:19; 15:10; Heb 5:8.)

Iyapa bé silẹ laarin awọn Ju.

19. Nitori naa iyapa tun wa laarin awọn Ju nitori orọ wọnyí. (Jhn 7:43; 9:16.)

20. Oṣo ninu wọn si wi pe, "O ni emi eṣu, ori rẹ si bàjé; eese ti èyin fi ngbọrọ rẹ?" (Jhn 7:20; 8:48; Mk 3:21.)

21. Awọn miran wi pe, "Wọnyí ki i se orọ eni ti o ni emi eṣu. Emi eṣu le la oju awọn afoju bi?" (Jhn 9:32,33; Eks 4:11.)

Jesu Kristi Omo Olorun.

22. O si je àjòdún iyásímímó ní Jerusalemu, igba òtútù ni,

23. Jesu si nrin ni tẹmpili, ni iloro Solomoni. (A.A. 3:11; 5:12.)

24. Nitori naa awọn Ju wá duro yi i ká, wọn si wi fun un pe, "Iwo o ti mu wa se iyemeji pé tó? Bi iwo bá ni Kristi naa, wi fun wa gbangba!"

25. Jesu da wọn lohùn pe, "Emi ti wi fun yin, èyin kò si gbàgbọ; iṣe ti emi nṣe lorukọ Baba mi, awọn ni o njeri mi. (Jhn 5:36.)

26. Ṣugbọn èyin kò gbàgbọ, nitori èyin kò sí ninu awọn agutan mi, geṣe bi mo ti wi fun yin. (Jhn 8:47.)

27. Awọn agutan mi ngbọ ohun mi, emi si mò wọn, wọn a si maa tọ mi lèhin: (eṣe 4:14.)

28. Emi si fun wọn ni iyè àinípèkun; wọn ki yoo si segbé laelae, kò si sí eni ti o lè já wọn gbà kuro lẹwọ mi. (Jhn 17:23; 1 Jhn 2:25; 6:37.)

29. Baba mi, eni ti o fi wọn fun mi, pọ jù gbogbo wọn lọ; kò si sí eni ti o lè

já wọn gbà kuro lẹwọ Baba mi. (Jhn 14:28; 17:2,6.)

30. Oṣan ni emi ati Baba mi." (Jhn 17:21.)

31. Awọn Ju si tun he òkúta, lati so lu u. (Jhn 8:58.)

32. Jesu da wọn lohùn pe, "Oṣo-lopò iṣe rere ni mo fi hàn yin lati oḍo Baba mi wá; nitori èwo ninu iṣe wọnyí ni èyin se so mi ni okuta?"

33. Awọn Ju si da a lohùn pe, "Awa kò so o lokuta nitori iṣe rere, ṣugbọn nitori orọ-òdi: ati nitori iwo ti i se eniyan nfi ara re se Olorun." (Jhn 5:18.)

34. Jesu da wọn lohùn pe, "A kò ha ti kọ o ninu ofin yin pe, 'Mo ti wi pe, Olorun ni èyin je?' (Psm 82:6.)

35. Bi ó bá pè wọn ni Olorun, awọn eni ti a fi orọ Olorun fun, a ko si lè ba iwe-mímọ jé.

36. Èyin ha nwi ni ti eni ti Baba ya si mímọ, ti o si rán si ayé, pe, 'Iwo nsòrò-òdi, nitori ti mo wi pé, 'Omo Olorun ni mi.'" (Jhn 6:69; 3:17.)

37. Bi emi kò bá se iṣe Baba mi, e maṣe gbà mi gbọ. (Jhn 15:24.)

38. Ṣugbọn bi emi ba se wọn, bi èyin kò tilẹ gba mi gbọ, e gba iṣe naa gbọ: ki èyin baa lè mò, ki o si lè yé yin pé, Baba wá ninu mi, emi si wá ninu rẹ." (Jhn 14:10,11; 17:21.)

39. Wọn si tun nwa ònà lati mu un: o si bó lẹwọ wọn. (Jhn 7:30; 8:59.)

40. O si tun koja lẹ si apa kejì Jordani si ibi ti Johanu ti kòkọ nbaptisi; nibẹ ni o si jokòó. (Jhn 1:28.)

41. Awọn eniyan pupọ si wá sọdọ rẹ, wọn si wi pe, "Johanu kò se iṣe àmì kan: ṣugbọn otitọ ni ohun gbogbo ti Johanu sọ nipa ti oṣunrin yí." (Jhn 2:11; 3:30.)

42. Awọn eniyan pupọ nibẹ si gba a gbọ. (Jhn 7:31; 11:45.)

ORI 11.

Jesu gbọ nipa Iku Lasaru.

ARA oṣunrin kan kò sí dá, Lasaru, ara Bètani, ti i se ilu Maria ati

Marta, arabinrin rẹ. (Mk 11:1; Luk 10:38.)

2. Maria naa ni ẹni ti o fi òróró ikunra kun Oluwa, ti o si fi irun orí rẹ nu ẹsẹ rẹ nù, arakunrin rẹ ni Lasaru jẹ, ara ẹni ti kò dá. (Mk 14:3; Luk 7:38; Jhn 12:3.)

3. Nitori naa àwọn arabinrin rẹ ranse si i, pe, "Oluwa, wo o, ara ẹni ti iwọ fẹran kò dá!" (Luk 7:13.)

4. Nigba ti Jesu si gbọ, o wi pe, "Aisàn yíi ki i ẹ si ikú, şugbọn fun ogo Olorun, ki a lè yin Omọ Olorun logo nipase rẹ." (ẹsẹ 40; Jhn 9:3.)

Jesu lo si ile Lasaru.

5. Jesu si fẹran Marta, ati arabinrin rẹ, ati Lasaru.

6. Nitori naa nigba ti o ti gbọ pe, ara rẹ kò dá, o gbe ijọ mejì si i ni ibi kan-naa ti o gbe wà.

7. Njẹ lehin eyi ni o wi fun awọn omọ-ẹhin rẹ pe, "E jẹ ki a tun pada lo si Judea!" (Jhn 10:40.)

8. Awọn omọ-ẹhin rẹ si wi fun un pe, "Rabbi, ni lóólóó yíi ni awọn Ju nwa ọnà lati sọ ọ ni okuta; iwọ si ntun pada lo sibe?" (Jhn 10:31.)

9. Jesu dahun pe, "Wakati mejila ko ni nbe ninu ọsán kan? Bi ẹnikan bá rin lósan, ki yoo kosẹ, nitori ti o ri imọle ayé yíi. (Luk 13:33; Jhn 9:4; 12:35.)

10. Şugbọn bi ẹnikan bá rin loru, yoo kosẹ, nitori ti kò sí imọle ninu rẹ."

11. Nkan wonyíi ni o sọ: lehin eyi o si wi fun wọn pe, "Lasaru ọre wa sùn; şugbọn emi nlo ki emi lè ji i dide ninu oorun rẹ." (Matt 27:52; Mk 5:39; A.A. 7:60.)

12. Nigba naa ni awọn omọ-ẹhin rẹ wi fun un pe, "Oluwa, bi o ba ẹ pe o sùn, yoo sán."

13. Şugbọn Jesu nsọ ti ikú rẹ: şugbọn wọn rò pe, o nsọ ti oorun sí-sùn. (Matt 9:24; Luk 8:52.)

14. Nigba naa ni Jesu wi fun wọn gbangba pe, "Lasaru kú.

15. Emi si yò nitori yin, ti emi kò sí nibe, ki ẹ lè gbàgbó; şugbọn ẹ jẹ ki a lo sọdọ rẹ."

16. Nitori naa Tomasi, ẹni ti a npe ni Didimu, wi fun awọn omọ-ẹhin ẹgbẹ rẹ pe, "E jẹ ki awa naa lo, ki a lè bá a kú pẹlu." (Matt 10:3; Jhn 20:24-28.)

Jesu ba Maria sọrọ nipa Ajinde ati Iye.

17. Nitori naa nigba ti Jesu de, o ri pe a ti tẹ ẹ sinu iboji ni ijo merin. (ẹsẹ 39.)

18. Njẹ Bẹtani súnmo Jerusalemu to ibuso meedogun: (ẹsẹ 1).

19. Ọpọ ninu awọn Ju si wá sọdọ Marta ati Maria, lati tù wón ninu nitori ti arakunrin wón. (Job 2:11.)

20. Nitori naa nigba ti Marta gbọ pe Jesu nbọ wá, o jade lo pade rẹ: şugbọn Maria jokóo ninu ile.

21. Nigba naa ni Marta wi fun Jesu pe, "Oluwa, ibáşepé iwọ ti wà nihin arakunrin mi ki ibá kú. (ẹsẹ 2, 32.)

22. Şugbọn nisinsinyíi naa, mo mọ pe, ohunkohun ti iwọ ba bèèrè lẹwọ Olorun, yoo fifun ọ." (Jhn 9:31.)

23. Jesu wi fun un pe, "Arakunrin rẹ yoo jinde."

24. Marta wi fun un pe, mo mọ pe yoo jinde ni ajinde ni ojo ikẹhin. (Dan 12:2; Jhn 5:28,29; A.A. 24:15.)

25. Jesu wi fun un pe, "Emi ni ajinde, ati iyè: ẹni ti o ba gbà mí gbọ bi o tilẹ ku, yoo yè: (Jhn 1:4; 5:26; 14:6; 3:36.)

26. Enikeni ti o nbe láàyè, ti o si gbà mi gbọ, ki yoo kú laelae, iwọ gba eyi gbọ?" (Jhn 6,47; 8:51.)

27. O wi fun un pe, "Bẹni, Oluwa: emi gbagbọ pe, iwọ ni Kristi naa Omọ Olorun, ẹni ti nbọ wá si ayé." (Matt 16:16; Jhn 6:14.)

Jesu ba Maria sọrọ.

28. Nigba ti o si ti wi eyi tán, o lo, o si pe Maria arabinrin rẹ sehin wi pe, "Olukoni dé, o si npe ọ." (Matt 26:18; Luk 22:11.)

29. Nigba ti o gbọ, o dide lógán, o si wá sọdọ rẹ.

30. Jesu kò i tii wọ ilu, şugbọn o wa ni ibi kannaa ti Marta ti pade rẹ. (ẹsẹ 20.)

31. Nigba ti awon Ju ti o wa lodò ré ninu ilé, ti won ntú ú ninu, ri Maria ti o dide kánkán, ti o si jáde, won tẹ lé e, won sebi o nlo si iboji lo sokún nibẹ.

32. Nigba ti Maria si de ibi ti Jesu wa, ti ó si rii, o wólé lèbàá esé ré, o wi fun un pe, "Oluwa, ibásepe iwọ ti wa nihin, arakunrin mi ki ibá kú."

33. Nigba ti Jesu rii, ti o nsokún, ati awon Ju ti o bá a wá nsokun pelu ré, o kórora ninu émi, inu ré si bàjẹ. (esé 38; Jhn 12:27; 13:21.)

34. O si wi pe, "Nibo ni éyin gbe tẹ ẹ si?" Won si wi fun un pe, "Oluwa, wá wo o."

35. Jesu sokun. (Luk 19:41.)

36. Nitori naa awon Ju wi pe, "Sá wo o bi o ti fẹran rẹ tó!"

37. Awon kan ninu won si wi pe, "Okunrin yi, ẹni ti o la oju afoju, ko lè seé ki okunrin yi má ku bi?" (Jhn 9:6,7.)

Jesu ji Oku Lasaru dide.

38. Nigba naa ni Jesu tún kerora ninu ara rẹ, o wá si iboji, o si je ihò, a si gbe okuta le ẹnu rẹ. (esé 33; Matt 27:60; Mk 15:46; Luk 24:2; Jhn 20:1.)

39. Jesu wi pe, "E gbe okuta naa kuro!" Marta, arabinrin ẹni ti o ku naa wi fun un pe, "Oluwa, o ti nrùn nisin-sinyi: nitori pe o di ijo kẹrin ti o ti kú." (esé 17.)

40. Jesu wi fun un pe, "Emi kò ti wi fun o pe, bi iwọ bá gbàgbó, iwọ o ri ogo Olorun?" (esé 3,4,23.)

41. Nigba naa ni won gbe okuta naa kuro (nibi ti a tẹ ẹ si). Jesu si gbe oju rẹ soke, o si wi pe, "Baba, mo dupe lowo rẹ nitori ti iwọ gbó temi.

42. Emi si ti mo pe, iwọ a maa gbọ ti emi nigba gbogbo: sugbon nitori ijo eniyan ti o duro yi ni mo se wi i, ki won baa lè gbàgbó pe iwọ ni o rán mi." (Jhn 12:30; 3:17.)

43. Nigba ti o si wi beẹ tan, o kigbe lohun rara pe, "Lasaru, jade wá."

44. Ẹni ti o ku naa si jade wa, ti a fi aṣọ òkú di tọwọ tẹsẹ a si fi gele di i

lójú. Jesu wi fun won pe, "E tu u, ẹ si je ki o ma a lo!" (Jhn 19:40; 20:7.)

Awon Farisi ditẹ lati pa Jesu.

45. Nitori naa ni oṣo awon Ju ti o wá sodo Maria, ti won ri ohun ti Jesu se, won gbà á gbó. (esé 19; Jhn 2:23.)

46. Sugbon awon elomiran ninu won to awon Farisi lo, won si so fun won ohun ti Jesu se.

47. Nigba naa ni awon olori alufa ati awon Farisi pe igbimò jo, won si wi pe, "Kinni awa nse? Nitori okunrin yi nse opolopo ise àmi. (esé 57; Matt 26:3.)

48. Bi awa ba fii silẹ beẹ, gbogbo eniyan ni yoo gba a gbó: awon ara Romu yoo si wa gba ile ati orile-èdè wa pelu."

49. Sugbon Kaiafa, okan ninu won, ẹni ti i se olori alufa ni odun naa, o wi fun won pe, "Eyin kò mo ohunkohun rárá! (Matt 26:3; Jhn 18:13,14.)

50. Beẹ ni ẹ kò si ronun pe, o sanfani fun wa, ki eniyan kan kú fun awon eniyan ki gbogbo orile-èdè má baa segbé." (Jhn 18:14.)

51. Ki i se fun ara rẹ ni o so eyi: sugbon bi o ti je olori alufa ni odun naa, o sotẹlẹ pe, Jesu yoo ku fun orile-èdè naa:

52. Ki si i se kiki fun orile-èdè naa nikan, sugbon pelu ki o lè kó awon omọ Olorun ti a ti funka kiri jo ni okansoso. (Isa 49:6; Jh 10:16.)

53. Nitori naa lati ojo naa lo ni won ti jo gbimò po lati pa a. (Matt 26:4.)

54. Nitori naa Jesu kò rin ni gbangba laarin awon Ju mo; sugbon o ti ibe lo si igberiko kan ti o sunmo aginju, si ilu nla kan ti a npe ni Efraimu, nibẹ ni o si wa pelu awon omọ-ẹhin rẹ. (Matt 26:1; Mk 14:1; Luk 22:1; Jhn 12:1; Num 9:10; Jhn 4:1,3; 2 Kro 13:19; Jhn 7:1.)

55. Ajo irekoja awon Ju si sunmo etilé: opolopo lati igberiko si goke lo si Jerusalemu saaju irekoja, lati ya ara won si mimó (Jhn 2:13; 5:1; 6:4.)

56. Nigba naa ni won nwa Jesu, won si nba ara won so, bi won ti duro ni

templi, wi pe, "Èyin ti ro o si? Pe ki yoo wá sí ajọ?" (Jhn 7:11.)

57. Njẹ awọn olori alufa ati awọn Farisi ti pàsẹ pe bi enikan ba mọ ibi ti o gbé wá, ki o fi i hàn, ki wọn baa lè mu un.

ORI 12.

Maria ti Betani fi òróró kun eṣe Jesu. (Matt 26:6-13; Mk 14:3-9.)

NITORI naa, nigba ti àjọ irekoja ku nijọ mēfa, Jesu wá si Betani, nibi ti Lasaru wa, eni ti o ti kú, ti Jesu ji dide kuro ninu òkú. (Luk 7:37-39; Jhn 11:55.)

2. Wọn si ṣe àsè-alé fun un nibè: Marta si nṣe iranṣe: ṣugbọn Lasaru jẹ ọkan ninu awọn ti o jokòò nibi tabili rẹ. (Luk 10:38.)

3. Nigba naa Maria mu òróró ikunra nardi, oṣuwọn litra kan, ailábùlà, olowo iyebíye, o si nfi kun Jesu ni eṣe, o si nfi irun ori rẹ nu eṣe rẹ nù: ilẹ si kun fun oorùn ikunra naa. (Jhn 11:2; Mk 14:3.)

4. Nigba naa ni ọkan ninu awọn omọ-èhin rẹ, Judasi Iskariotu, omọ Simoni eni ti yoo fi i hàn, wi pe, (Jhn 6:71.)

5. "Eeṣe ti a kò ta òróró ikunra yí ni ọdúnrún owo idẹ ki a si fifun awọn talaka?"

6. Ṣugbọn o wi eyi, ki i ṣe nitori ti o nani awọn talaka; ṣugbọn nitori ti o jẹ olè, oun ni o si ní àpò, a si maa gbe ohun ti a fi sinu rẹ. (Jhn 13:29; Luk 8:3.)

7. Nigba naa ni Jesu wi pe, "E fii silẹ, o ṣe e silẹ de ọjọ isinkú mi. (Jhn 19:40.)

8. Nigba gbogbo ni èyin saa ni talaka pẹlu yin; ṣugbọn emi ni ẹ kò ní nigba gbogbo." (Matt 26:11; Mk 14:7.)

9. Nitori naa ijọ eniyan ninu awọn Ju ni o mọ pe o wà nibè: wón si wá, kíí ṣe nitori Jesu nikan, ṣugbọn ki wón lè ri Lasaru pẹlu, eni ti o ti ji dide kuro ninu òkú. (Mk 12:37; Matt 11:43:44.)

10. Ṣugbọn àwọn olori alufa gbimò ki wón lè pa Lasaru pẹlu;

11. Nitori pe nipasẹ rẹ ni ọpọ ninu awọn Ju jade lọ, wón si gba Jesu gbọ. (eṣe 18; Jhn 11:45.)

Jesu gun ketekete wo Jerusalemu. (Matt 21:1-11; Mk 11:1-11; Luk 19:29-44.)

12. Ni ijọ keji nigba ti ọpọ eniyan ti o wá si àjọ gbọ pe, Jesu nbọ wa si Jerusalemu.

13. Wón mu imò-òpẹ, wón si jade lọ pade rẹ, wón si nkigbe pe, "Hosanna! Olùbùkun ni eni tí nbọwa ni oruko Oluwa, ọba Israẹli." (Psm 118:25,26; Jhn 1:49.)

14. Nigba ti Jesu si ri omọ ketekete kan, ogun un; geṣe bi a ti kowe pe,

15. "Má bèrù, omọbinrin Sioni: wo o, Ọba rẹ nbọ wá, o jokòò lori omọ ketekete." (Sek 9:9.)

16. Nkan wonyii kò tete ye àwọn omọ-èhin rẹ: ṣugbọn nigba ti a ṣe Jesu logo, nigba naa ni wón ranti pe, a kowe nkan wonyii nipa tirẹ, ati pe oun ni wón ṣe nkan wonyii sí. (Mk 9:32; Jhn 2:22; 14:26; 7:39.)

17. Nitori naa ijọ eniyan ti o wà loḍo rẹ nigba ti o pe Lasaru jade ninu iboji rẹ, ti o si ji i dide kuro ninu òkú, jẹri si i.

18. Nitori eyi ni ijọ eniyan si ṣe lọ pade rẹ, nitori ti wón gbọ pe o ti ṣe isẹ àmi yii. (eṣe 11.)

19. Nitori naa awọn Farisi wi fun ara wón pe, "E kiyesi bi ẹ kò ti lè bori ni ohunkohun? E wo bi gbogbo ayé ti nwọ tọ ọ!" (Jhn 11:47,48.)

Iwaasu ikehin fun awọn eniyan.

20. Awọn Griki kan si wa ninu awọn ti o goke wá lati sin nigba ajo: (Jhn 7:35; A.A. 11:20.)

21. Awọn wonyii ni o tọ Filippi wa, eni ti i ṣe ara Betsaida ti Galili, wón si nbèèrè loḍo rẹ, pe, "Alagba, awa nfe ri Jesu!" (Jhn 1:44.)

22. Filippi wá, o sì sọ fun Anderu; Anderu ati Filippi wá, wón si sọ fun Jesu.

23. Jesu si dá wọn lohùn pe, "Wakati naa dé, ti a o şe Omọ-eniyan logo! (Jhn 13:1,32; 17:1; Mk 14,35,41.)

24. Looto, lootọ ni mo wi fun yin, Bikoşe pe alikama ba bọ si ilẹ, ti o ba si kú, o wa ni oun nikan: şugbọn bi ó bá kú, a si so opọlọpọ ẹso. (1 Kor 15:36.)

25. Eni ti o bá fẹ ọkan rẹ yoo sọ ọ nù; eni ti o ba si korira ọkàn rẹ láyé yí ni yoo si paa mó titi o fi di iyè ainipekun. (Matt 10:39; Mk 8:35; Luk 9:24; 14:26.)

26. Bi ẹnikeńi ba nsin mí, ki o maa tọ mi lẹhin: ati nibi ti emi bá wá, nibe ni iranşe mi yoo wá pelu: bi ẹnikeńi ba nsin mí, oun ni Baba yoo bu ọla fun. (Jhn 13:3; 17:24; 1 Tess 4:17.)

27. "Ni isinsinyii ni a ńpón ọkàn mi loju; kinni emi o si wi? 'Baba, gbà mí kuro ninu wakati yii? Rárá, şugbọn nitori eyi ni mo şe wá si wakati yii. (Matt 26:38,39; Mk 14:34; Jhn 11:33.)

28. Baba, şe oruko rẹ logo!" Nigba naa ni ohun kan ti ọrun wa, wi pe, "Emi ti şe e logo, emi o si tun şe e logo!" (Matt 3:17; 17:5; Mk 1:11; 9:7; Luk 3:22; 9:35.)

29. Nitori naa ijo eniyan ti o duro nibe, ti wọn si gbọ ọ, wi pe, Ààrá nsán: awọn elomiran wi pe, "Angẹli kan ni o nba a sọrọ."

30. Jesu si dahun wi pe, "Ki i şe nitori mi lohùn yii şe wá, bikoşe nitori yin. (Jhn 11:42.)

31. Ni isinsinyii ni idajo ayé yii de: nisinsinyii ni a o lé alade ayé yii jade. (Jhn 16:11; 14:30; 2 Kor 4:4; Ef 2:2.)

32. Ati emi, bi a ba gbe mi soke kuro ni ayé, emi ó fa gbogbo eniyan sọdọ ara mi!" (Jhn 3:14; 8:28; 6:44.)

33. Şugbọn o wi eyi, o nşáperẹ iru iku ti oun o ku. (Jhn 18:32.)

34. Nitori naa awọn ijo eniyan da a lohun pe, "Awa gbọ ninu ofin pe, Kristi wá titi laelae: iwọ ha şe wi pe, A yoo gbe Omọ-eniyan soke? Tani o nje Omọ-eniyan yii?" (Psm 110:4; Isa 9:7; Esk 37:25; Dan 7:14.)

35. Nigba naa ni Jesu wi fun wọn pe, "Nigba diẹ si i ni imọlẹ wa laarin yin, ẹ maa rin nigba ti ẹyin ni imọlẹ, ki ọkùnkùń maaşe ba yin: ẹni ti o ba si nrin ni ọkùnkùń kò mọ ibi oun gbe nlo. (Ef 5:8.)

36. Nigba ti ẹyin ní imọlẹ, ẹ gba imọlẹ gbọ, ki ẹ lẹ jẹ omọ imọlẹ!" Nkan wonyii ni Jesu sọ, o si jade lo, o fi ara pamọ fun wọn. (Luk 16:8; Jhn 8:59.)

Idi ti awọn eniyan kò fi gbàgbọ.

37. Şugbọn bi o ti şe opọlọpọ işẹ-àmì to bayií loju wọn, wọn kò gba a gbọ: (Jhn 2:11.)

38. Ki ọrọ woli Isaiah le şe, eyi ti o sọ pe, "Oluwa, tani o gba iwaasu wa gbọ? Ati tani a si fi apá Oluwa hàn fun?" (Isa 53:1; Rom 10:16.)

39. Nitori eyi ni wọn kò fi lẹ gbàgbọ, nitori Isaiah si tun sọ pe,

40. "O ti fọ wọn loju, o si ti sé àyà wọn le; ki wọn ma baa fi oju wọn ri, ki wọn má baa fi ọkan wọn mọ, ki wọn ma baa yipada, ki wọn ma baa mu wọn larada." (Isa 6:9,10; Matt 13:14.)

41. Nkan wonyii ni Isaiah wi, nitori o ti ri ogo rẹ, o si sọrọ rẹ. (Isa 6:1.)

42. Sibẹ ọpọ ninu awọn olori gbà a gbọ pelu; şugbọn nitori awọn Farisi wọn kò jẹwọ rẹ, ki a ma baa yọ wọn kuro ninu sinagọgu: (Jhn 7:48,13; 9:22.)

43. Nitori wọn fẹ iyin eniyan ju iyin ti Ọlọrun lo. (Jhn 5:44.)

Gba Jesu, Imọlẹ ayé gbọ.

44. Jesu si kigbe o si wi pe, "Eni ti o ba gbà mi gbọ, emi kọ ni o gbàgbọ, şugbọn ẹni ti o rán mi. (Matt 10:40; Jhn 5:24.)

45. Eni ti ó bá si ri mi, ó ri ẹni ti ó rán mi. (Jhn 14:9.)

46. Emi ni imọlẹ ti ó wá si ayé, ki ẹnikeńi ti o ba gbà mi gbọ maaşe wá ni ọkùnkùń. (Jhn 1:4; 3:19; 8:12; 9:5.)

47. Bi ẹnikeńi ba si gbọ ọrọ mi, ti ko si pa wọn mó, emi ki yoo şe idajo rẹ: nitori ti emi kò wá lati şe idajo ayé, bikoşe lati gba ayé là. (Jhn 3:17.)

48. Èni ti o ba kò mi, ti kò si gba òrò mi, ó ní ènikan ti nṣe idajò rẹ̀ òrò ti mo ti sọ, oun naa ni yoo ṣe idajò rẹ̀ ni oṣò ikẹhin. (Luk 10:16; Matt 10:15.)

49. Nitori emi kò da òrò sọ fun ara mi, ṣugbọn Baba ti o rán mi, oun ni o ti fun mi ni àṣe, ohun ti emi ó sọ, ati eyi ti emi ó wi. (Jhn 14:31.)

50. Emi si mọ pe iyè ainipekun ni ofin rẹ̀: nitori naa, awọn ohun ti mo bá wí, geḡe bi Baba ti sọ fun mi, Beḡ ni mo wí!" (Jhn 8:28.)

ORI 13.

Jesu wẹ ẹsẹ awọn omọ-èhin rẹ.

NJÉ ki ajo irekoja to de, nigba ti Jesu mọ pe, wakati rẹ̀ dé tan, ti oun o ti ayé yí kuro lọ sọdọ Baba, fifé tí o fé awọn tirẹ̀ ti o wà ni ayé, o fé wọn titi de opin. (Jhn 11:55; 12:23; 16:28.)

2. Bi wọn si ti nṣe ounṣe alẹ, ti Èsù ti fi i si oḡan Judasi Iskariotu omọ Simoni lati fi i hàn; (Jhn 6:70,71; Mk 14:10.)

3. Ti Jesu si ti mọ pe Baba ti fi ohun gbogbo le oun lọwọ, ati pe lọdọ Olórùn ni oun ti wá, oun si nlọ sọdọ Olórùn; (Matt 28:18; Heb 2:8; Jhn 8:42; 16:28.)

4. O díde ni ìdi ounṣe alẹ, o si fi agbádá rẹ̀ lele ni apakan; nigba ti o si mu aṣo-inura o di ara rẹ̀ ni amure. (Luk 22:27.)

5. Lẹhin naa o bu omi sinu awokòtò kan, o si bèrẹ̀ si i maa wẹ ẹsẹ awọn omọ-èhin rẹ̀, o si nfi aṣo-inura ti o fi di àmùrè nù wón. (Luk 7:44.)

6. Nigba naa ni o de oṣo Simoni Peteru. Oun si wi fun un pe, "Oluwa, iwọ yoo ha wẹ ẹsẹ mi?!" (Matt 3:14.)

7. Jesu dahun o si wi fun un pe, "Ohun ti emi nṣe iwọ kò mọ nisinsinyii; ṣugbọn yoo ye o nìkẹhin."

8. Peteru wi fun un pe, "Iwọ ki yoo wẹ mi lẹsẹ." Jesu da a lohun pe, "Bi emi kò bá wẹ o, iwọ kò ni ìpín lọdọ mi." (Jhn 3:5; 9:7.)

9. Simoni Peteru wi fun un pe, "Oluwa, ki i ṣe ẹsẹ mi nikan, ṣugbọn ati owo ati ori mi pelu."

10. Jesu wi fun un pe, "Èni ti a ti wẹ kò tún fé ju ki a ṣan ẹsẹ rẹ̀, ṣugbọn ó mọ nìbi gbogbo: èyin si mọ, ṣugbọn ki i ṣe gbogbo yin." (Jhn 15:3.)

11. Nitori ti ó mọ èni ti yoo fi oun hàn; nitori naa ni o ṣe wi pe, "Kíí ṣe gbogbo yin ni ó mọ." (Jhn 6:64.)

12. Nitori naa lẹhin ti o wẹ ẹsẹ wón tán, ti ó si ti mu agbada rẹ̀, ti o tun jòkòó, o wi fun wón pe, "Èyin mọ ohun ti mo ṣe si yin bi?"

13. Èyin npe mi ni Olukòni ati Oluwa: èyin wi rere; beḡ ni mo jẹ. (Luk 6:46; Filp 2:11.)

14. Nṣe bi emi ti i ṣe Oluwa ati Olukòni yin ba wẹ ẹsẹ yin, o tó ki èyin pelu si ma a wẹ ẹsẹ ara yin. (1 Pet 5:5.)

15. Nitori mo ti fi àpẹrẹ fun yin, ki èyin lè maa ṣe geḡe bi mo ti ṣe si yin. (1 Pet 2:21.)

16. Lootò, lootò ni mo wi fun yin, Omọ-òdò kò tobi ju oḡá rẹ̀ lọ; beḡ ni èni ti a rán kò tobi ju èni ti o ran an lọ. (Matt 10:24; Luk 6:40; Jhn 15:20.)

17. Bi èyin ba mọ nkan wonyii, alabukun-fun ni yin, bi èyin ba nṣe wón! (Luk 11:28; Jms 1:25.)

18. Ki i ṣe ti gbogbo yin ni mo nso: emi mọ awọn ti mo yàn: ṣugbọn ki iwe-mimọ baa lè ṣe, 'Èni ti nba mi jẹun pò si gbe gígìsẹ̀ rẹ̀ si mi.' (Psm 41:9; Matt 26:23.)

19. Lati isinsinyii lọ mo sọ fun yin ki ó to de, pe nigba ti ó ba de, ki èyin lè gbogbo pe èmi ni. (Jhn 14:29; 16:4; 8:24.)

20. Lootò, lootò ni mo wi fun yin, Èni ti o ba gba ènikeni ti mo ran, o gba mi, èni ti o ba si gbà mí o gba èni ti o rán mi." (Matt 10:40; Luk 10:16.)

Jesu wi fun Judasi Iskariotu ki o tètè lọ. (Matt 26:21-25; Mk 14:18-21; Luk 22:21-23.)

21. Nigba ti Jesu ti wi nkan wonyii tan, oḡan rẹ̀ dàrú ninu rẹ̀, o si jẹri, o si

wi pe, "Lootó lootó ni mo wi fun yin, okan ninu yin yoo fi mi hàn." (Jhn 12:27.)

22. Awon omọ-ehin rẹ nwo ara won loju, won nsiyemeji niti ẹni ti ó wi.

23. Okan ninu awon omọ-ehin rẹ, ẹni ti Jesu feran, fararọ sunmọ àyà Jesu. (Jhn 19:26; 20:2; 21:7,20.)

24. Nitori naa ni Simoni Peteru sẹwó si i, o si wi fun un pe, "Wi fun wa ti ẹni ti ò nsọ nipa rẹ."

25. Bi o ti fararọ sunmọ àyà Jesu beẹ, o wi fun un pe, "Oluwa, tani ẹni naa?" (Jhn 21:20.)

26. Jesu dahun pe, "Oun naa ni, ẹni ti mo ba fi òkèlè fun nigba ti mo ba fi *rùn." Nigba ti o si fi i rùn tán, o fifun Judasi Iskariotu omọ Simoni. (Jhn 6:71.)

27. Lehin òkèlè naa ni Satani wọ inu rẹ lọ. Nitori naa Jesu wi fun un pe, "Ohun ti iwọ bá nse, yara se e kán-kán." (Luk 22:3.)

28. Kò si sí ẹnikan nibi tábili ti o mọ idi ohun ti o se sọ eyi fun un.

29. Nitori awon miran ninu won rò pé, nitori Judasi ni o ni àpò, ni Jesu fi wi fun un pe, "Ra awon nkán ti yoo wulo fun wa fun àjọ naa"; tabi ki o lè fi nkan fun awon talaka. (Jhn 12:5,6.)

30. Nigba ti o si ti gba òkèlè naa tán, o jade lojukanna: òru si ni.

Jesu nkede àtilọ rẹ.

31. Nitori naa nigba ti o jade lọ tán, Jesu wi pe, "Nisinsinyí ni a yin Omọ-eniyan logo, a si yin Olorun logo ninu rẹ. (Jhn 7:39; 14:13; 1 Pet 4:11.)

32. Bi a ba yin Olorun logo ninu rẹ, Olorun yoo si yin in logo ninu oun tikararẹ, yoo si yin in logo nisinsinyí. (Jhn 17:1.)

33. Eyin omode, nigba diẹ si i ni emi wà pẹlu yin. Eyin o wá mi; ati gẹgẹ bi mo ti wi fun awon Ju pe, 'Nibi ti emi gbe nlo, ẹyin ki o lè wá', beẹ ni mo si wi fun yin nisinsinyí. (Jhn 7:33,34.)

34. Ofin titun kan ni mo fifun yin, ki

ẹyin feran ara yin ; gẹgẹ bi emi ti feran yin, ki ẹyin si lè feran omọnikeji yin. (Lef 19:18; Jhn 15:12; 1 Pet 1:22; 1 Jhn 2:7; 3:11; 4:10.)

35. Nipa eyi ni gbogbo eniyan yoo fi mọ pe, omọ-ehin mi ni ẹyin jẹ. nigba ti ẹyin ba ni ifẹ si ara yin." (1 Jhn 3:14; 4:20.)

Jesu sọtẹ wi pe Peteru yoo sẹ oun.

36. Simoni Peteru wi fun un pe, "Oluwa, nibo ni iwọ nlo?" Jesu da a lohun pe, "Nibi ti emi nlo, iwọ kò lè telẹ mi nisinsinyí; sugbon iwọ yoo tele mi nikehin." (Jhn 21:18; 2 Pet 1:14.)

37. Peteru wi fun un pe, "Oluwa, eese ti emi kò fi lè tele o nisinsinyí emi o fi okanmi lele nitori rẹ." (Matt 26:33-35; Mk 14:29-31; Luk 22:33, 34.)

38. Jesu da a lohun pe, "Iwọ o ha fi okan rẹlele nitori mi? Lootó, lootó ni mo wi fun o, Akùkọ ki yoo kọ, ki iwọ tó sẹ mi nigba mọta." (Jhn 18:27.)

ORI 14.

Jesu Kristi tu awon omọ-ehin rẹ ninu.

Emáşe jẹ ki okan yin dárú: ẹ gbà Olorun gbọ, ẹ gba mi gbọ pẹlu. (Jhn 16:23,24.)

2. Ninu ilé Baba mi opolopo ibugbé ni o wà: ibá máşe beẹ, emi iba tí sọ fun yin, Nitori emi nlo pèsè àyè silẹ fun yin. (Jhn 13:33.)

3. Bi mo ba si lọ pèsè àyè silẹ fun yin, emi o tun pada wá, emi o si mu yin lọ sọdọ emi tikarami: pe nibi ti emi gbé wá, ki ẹyin lè wá nibẹ pẹlu. (Jhn 12:26.)

4. Eyin si mọ ibi ti emi gbé nlo, ẹ si mọ ònà naa."

5. Tọmasi wi fun un pe, "Oluwa, a kò mọ ibi ti o gbe nlo; a o ha ti se mọ ònà naa?" (Jhn 11:16.)

6. Jesu wi fun un pe, "Emi ni ònà. ati otitọ, ati iyè: ko si ẹnikeji ti ó lè wá sọdọ Baba, bikoşe nipasẹ mi. (Jhn 10:9; 8:32; 1:4; 11:25.)

7. Ibáşe pe ẹyin ti mọ mi, ẹyin ibá ti

(26) "*"rùn" tumọsi fifi òkèlè ounje kán gbẹ ninu àwo.

mọ Baba mi pelu: lati isinsinyi lo eyin mọ on, e si ti ri i." (Jhn 8:19.)

8. Filipi wi fun un pe, "Oluwa, fi Baba naa han wa, yoo si to fun wa."

Eni ti o ba ri Jesu, o ri Baba.

9. Jesu wi fun un pe, "Bi akokò ti mo ba yin gbe ti pe to yii, iwọ koi si tii mọ mi sibe Filipi? Eni ti o ba ti ri mi, o ti ri Baba: Iwọ ha ti se wi pe, 'Fi Baba han wa!' (Jhn 12:45.)

10. Iwọ kò ha gbàgbò, pe, Emi wà ninu Baba, ati pe Baba wa ninu mi? Orò ti emi nso fun yin, emi kò da a so; sugbon Baba ti ngbe inu mi, oun ni nse ise re. (Jhn 10:38; 5:19; 12:49.)

11. E gbà mi gbọ pe, emi wà ninu Baba, Baba si wa ninu mi: bikoşe beşe, e gbà mi gbọ nitori awon ise naa paa-paa!" (Jhn 5:36; 10:38.)

Işe ti o ju eleyi lo ni onigbagbo yoo şe.

12. "Lootò, lootò ni mo wi fun yin, Eni ti o ba gbà mí gbọ, ise ti emi nse ni oun yoo şe pelu; ise ti o tobi ju wonyi lo ni yoo si şe; nitori ti emi nlo soḡo Baba. (Matt 21:21; Luk 10:17.)

13. Ohunkohun ti eyin ba si beere ni orukọ mi, oun naa ni emi o şe, ki a lè yin Baba logo ninu Omọ. (Jhn 15:7,16; 16:23; Jms 1:5.)

14. Bi eyin bá bèèrè ohunkohun ni orukọ mi, emi o şe e."

Jesu şe ileri Emi-Mimó.

15. "Bi eyin bá fẹran mi, e ó pa ofin mi mọ. (Jhn 15:10; 1 Jhn 5:3.)

16. Emi o si bèèrè lowo Baba, oun o si fun yin ni Olutunú miran, ki o lè ma a bá yin gbé titi laelae. (Jhn 15:26; 16:7; 1 Jhn 2:1.)

17. Ani Emi otító: eni ti arayé kò lè gbà, nitori ti kò ri i, beşe ni kò si mọ on, sugbon eyin mọ on; nitori ti o nba yin gbé, yoo si wà ninu yin. (Jhn 16:13; 1 Jhn 4:6; 1 Kor 2:14.)

18. "Emi ki yoo fi yin silẹ ni alaini baba: emi o tọ yin wa. (eşe 3:28.)

19. Nigba diẹ si i, ayé ki yoo ri mi mọ; sugbon eyin yoo ri mi: nitori ti

emi wà laaye, eyin o wà laaye pelu. (Jhn 7:33; 16:16; 6:57.)

20. Ni oḡo naa ni eyin o mọ pe, emi wa ninu Baba mi, ati eyin ninu mi, ati emi ninu yin. (Jhn 10:38.)

21. Eni ti ó ba ni ofin mi, ti ó bá si npa won mọ, oun ni eni ti ó fẹran mi: eni ti o ba si fẹran mi, a ó fẹran re lati oḡo Baba mi, emi ó si fẹran re emi o si fi ara mi han fun un." (1 Jhn 2:5; 5:3.)

22. Judasi (Ki í şe Iskariotu) wi fun un pe, "Oluwa, eha ti şe ti iwọ o fi ara re han fun awa, ti ki yoo si şe fun aráyé?" (A.A. 1:13; 10:14,41.)

23. Jesu dahun o si fun un pe, "Bi enikan bá fẹran mi, yoo pa orò mi mọ; Baba mi yoo si fẹran re, awa o si tọ wa, a o si şe ibugbe wa pelu re. (1 Jhn 2:24; Ifh 3:20.)

24. Eni ti kò fẹran mi ni kò pa orò mi mọ; orò ti eyin ngbọ kii şe ti emi, sugbon ti Baba ti o ran mi. (Jhn 7:16; 8:28; 12:49.)

Jesu şe ileri Alaafia.

25. Nkan wonyi ni emi ti so fun yin, nigbà ti mo nbá yin gbe.

26. Sugbon Olutunú naa, Emi-Mimó, eni ti Baba yoo ran ni orukọ mi, oun ni yoo kọ yin ni ohun gbogbo, yoo si ran yin leti ohun gbogbo ti mo ti so fun yin. (Jhn 15:26; 16:7,13; 1 Jhn 2:20,27.)

27. Alaafia ni mo fi silẹ fun yin, alaafia mi ni mo fifun yin: kii şe geşe bi ayé ti fi funni ni emi fifun yin. E máşe je ki okàn yin dárú, e má si je ki o wárin. (Jhn 16:33; Filp 4:7; Kol 3:15.)

28. Eyin sa ti gbọ bi mo ti wi fun yin pe, 'Emi nlo, emi o si tọ yin wá.' Ibáşe pe eyin fẹran mi, eyin iba yò nitori emi nlo soḡo Baba; nitori Baba mi tobi jù mi lo. (eşe 3,18; Jhn 5:18; 10:29,30; Filp 2:6.)

29. Emi si ti so fun yin nisinsinyi ki o to ri beşe pe nigba ti o bá si ri beşe ki e lè gbogbo. (Jhn 13:19.)

30. Emi ki yoo ba yin sọrọ pupọ: ni-

tori alade ayé yíí wá, ko si ni nkankan loḍo mi. (Jhn 12:31.)

31. Şugbon nitori ki ayé lè mọ pe emi fẹran Baba: geḡe bí Baba si ti fi aṣe fun mi, beḡ ni emi nṣe. E dide, e je ki a lo kuro nihinyíí!" (Jhn 10:18; 12:49; 18,1.)

ORI 15.

Jesu ni Ajara tootó.

EMI ni ajara tootó, Baba mi si ni olùṣògbà. (Isa 5:1-7; Esk 19:10.)

2. Gbogbo eka ninu mi ti kò bá so eso, ni ó n mu kuro: gbogbo eka ti o ba si so eso, ni ó n wẹ mọ, ki o lè so eso si i.

3. Èyin mọ nisinsinyíí nitori òrò ti mo ti sọ fun yin. (Jhn 13:10; 17:17; Ef 5:26.)

4. E maa gbe inu mi, emi o si ma a gbe inu yin. Geḡe bi eka kò ti lè so eso fun ara rẹ, bikoṣe pe o ba ngbe inu àjàrà, beḡ ni èyin, bikoṣe pe e bá ngbe inu mi. (1 Jhn 2:6.)

5. Emi ni Àjàrà, èyin ni eka, Èni ti o ngbe inu mi, ati emi ninu rẹ, oun ni yoo so eso oṣoṣo: nitori ni yiyara yin loḍo mi, e kò lè se ohun kan. (eṣe 16.)

6. Bi eṣikan kò ba gbe inu mi, a gbe e sọnu geḡe bi eka, a si gbẹ; wọn ó si kó wọn jọ, wọn a sọ sinu iná, wọn ó si jo wọn. (eṣe 2.)

7. Bi èyin ba ngbe inu mi, ti òrò mi ba si ngbe inu yin, e o bèèrè ohunkohun ti e bá fẹ, a o si se e fun yin. (Jhn 14:13; 16:23.)

8. Ninu èyi ni a yin Baba mi logo pe, ki èyin lè ma a so eso pupọ, èyin o si je omọ-èhin mi. (Matt 5:16; Jhn 8:31.)

9. Geḡe bi Baba ti fẹ mi, beḡ ni emi si fẹ yin: e duro ninu ifẹ mi.

10. Bi èyin ba pa ofin mí mọ, e o duro inu ifẹ mi; geḡe bi emi ti pa ofin Baba mi mọ, ti mo si duro ninu ifẹ rẹ. (Jhn 14:15,23.)

11. Nkan wọnyíí ni mo ti sọ fun yin, ki ayọ mi baa lè wà ninu yin, ati ki ayọ yin lè kún. (Jhn 17:13.)

12. "Eyi ni ofin mi, pé ki èyin fẹran ara yin, geḡe bi mo ti fẹran yin. (Jhn 13:34.)

13. Ko si eṣikan ti o ni ifẹ ti o tobi ju eyi lo, pe eṣikan fi oṣanrẹ lélẹ nitori awon òrẹ rẹ. (Rom 5:7,8; Jhn 10:11.)

14. Orẹ mi ni èyin jẹ, bi e ba se ohun ti emi palaṣe fun yin. (Matt 12:50.)

15. Emi kò pe yin ni omọ-òḍò mọ; nitori omọ-òḍò kò mọ ohun ti ògá rẹ nṣe; şugbon emi pe yin ni òrẹ: nitori ohun gbogbo ti mo ti gbọ lati òḍò Baba mi wá, mo ti fi hàn yin. (Jhn 8:26.)

16. Ki i se èyin ni o yàn mi, şugbon emi ni o yàn yin, mo si fi yin sipò, ki èyin lè lo, ki e si so eso, ati ki eso yin lè duro; ki ohunkohun ti e ba bèèrè lowo Baba ni oruko mi, ki o lè fi i fun yin. (Jhn 6:70; 14:13.)

17. Nkan wọnyíí ni mo palaṣe fun yin pe, ki èyin fẹran ara yin. (eṣe 12.)

Ikorira ayé.

18. "Bi ayé ba korira yin, e mọ pe, o ti korira mi saaju yin. (1 Jhn 3:13.)

19. Ibaṣepe èyin jẹ ti ayé, ayé ibá fẹ awon tirẹ; şugbon nitori ti èyin kii se ti ayé, şugbon emi ti yàn yin kuro ninu ayé, nitori eyi ni ayé se korira yin. (Jhn 17:14.)

20. E ranti òrò ti mo ti sọ fun yin pe 'Omọ-òḍò kò tobi ju ògá rẹ lo.' Bi wọn bá se inunibini si mi, wọn o se inunibini si yin pelu: bi wọn ba pa òrò mi mọ, wọn o si pa tiyin mọ pelu. (Matt 10:24; Luk 6:40; Jhn 13:16.)

21. Şugbon gbogbo nkan wọnyíí ni wọn o se si yin, nitori oruko mi, nitori ti wọn kò mọ eni ti o rán mi. (Matt 12:24; Luk 6:40; Jhn 13:16.)

22. Ibaṣepe emi kò i ti wá ki nsi bá wọn sòrò, wọn ki iba ti lẹṣe: şugbon nisinsinyíí wọn di aláíríwí fun eṣe wọn. (Jhn 9:41; Rom 1:20.)

23. Èni ti o ba korira mi, o korira Baba mi pelu. (1 Jhn 2:23.)

24. Ibaṣepe emi koi ti se iṣe wọnyíí

laarin wọn, ti elomiran kò se ri, wọn ki ibá ti lèšè, şugbọn nisinsinyii wọn ti rii, wọn si korira ati emi ati Baba mi. (Jhn 5:36.)

25. Şugbọn eyi se ki òrò ti a kò ninu ofin wọn lè se pe, 'Wọn korira mi ni ainidi.' (Jms 35:19; 69:4.)

26. Şugbọn nigba ti Olùtúnú naa bá de, eni ti emi o rán si yin lati odo Baba, ani Emi otitò ti nti odo Baba bọ, aun naa ni yoo jeri mi: (Jhn 14:16,17,26; 1 Jhn 2:1; 5:7.)

27. Èyin pelu yoo si jeri mi, nitori ti èyin ti wà pelu mi lati ipilešè wa. (Luk 24:48; A.A. 2:32; 3:15; 5:32; 10:39; 1 Jhn 4:14.)

ORI 16.

NKAN wonyii ni mo ti so fun yin, ki na má baa mu yin košè. (Jhn 15:18-27; Matt 11:6.)

2. Wọn o yó yin kuro ninu sinagogu: ani, akókò nbọ, ti eniken ti o bá pa yin yoo rò pe oun nse isin fun Olorun. (Jhn 9:22; A.A. 26:9,10; Isa 66:5; Ifh 6:9.)

3. Nkan wonyii ni wọn o si se, nitori ti wọn kò mọ Baba, wọn kò si mọ mi. (Jhn 15:21; 17:25; 1 Jhn 3:1.)

4. Şugbọn nkan wonyii ni mo ti so fun yin, pe nigba ti wakati wọn ba de, ki e le ranti wọn pe mo ti wi fun yin. "Şugbọn emi kò so nkan wonyii fun yin lati ibèrè wá, nitori ti mo wà pelu yin. (Jhn 13:19; 15:27.)

Lilo Jesu ati wiwa ti Emi-Mimo.

5. Şugbọn nisinsinyii emi nlo so do eni ti o rán mi; kò si si enikan ninu yin ti ó bi mi leere pe, 'Nibo ni iwọ nlo?' (Jhn 7:33; 13:36; 14:5.)

6. Şugbọn nitori mo so nkan wonyii fun yin, ibinuje kun okan yin.

7. Şugbọn otitò ni emi nso fun yin: Anfani ni yoo je fun yin bi emi bá lo: nitori bi emi kò bá lo, Olùtúnú ki yoo tò yin wá: şugbọn bi mo bá lo, emi o ran an si yin. (Jhn 7:39; 14:16,26; 15:26.)

8. Nigba ti oun ba si dé, yoo dá

ayé lebi niti ešè, ati niti ododo, ati niti idajo:

9. Niti ešè, nitori ti wọn kò gbà mi gbo; (Jhn 15:22.)

10. Niti ododo nitori emi nlo so do Baba, èyin kò si ri mi mó; (A.A. 3:14; 7:52; 17:31; 1 Pet 3:18.)

11. Niti idajo, nitori ti a ti se idajo alade ayé yii. (Jhn 12:31.)

Emi-Mimo yoo fi ohun gbogbo yeni.

12. "Mo ni ohun pupo lati so fun yin pelu, şugbọn e kò lè gbà wọn nisinsinyii. (Mk 4:33.)

13. Şugbọn nigba ti oun, ani Emi otitò naa bá dé, yoo tò yin si onà otitò gbogbo; nitori ki yoo so ti ara re; şugbọn ohun kohun ti o ba gbọ, oun ni yoo maa so: yoo si so ohun ti nbọ fun yin. (Jhn 14:17,26.)

14. Oun o maa yin mi logo: nitori ti yoo gbà ninu ti emi, yoo si maa so o fun yin. (Jhn 7:39.)

15. Ohun gbogbo ti Baba ní tẹmi ni: nitori eyi ni mo se wi pe, oun o gba ninu temi, yoo si so o fun yin. (Matt 10:20.)

Orò ikehin fun awon omọ-ehin.

16. Nigba die, èyin ki yoo si ri mi: ati nigba die, pelu, e o si ri mi, nitori ti emi nlo so do Baba." (Jhn 7:33; 14:18-24; 13:3.)

17. Nitori naa omiran ninu awon omọ-ehin re nba ara wọn so pe, "Kinni eyi ti o nwi fun wa yii, 'Nigba die, èyin ki yoo si ri mi: ati nigba die pelu, èyin yoo si ri mi?' ati, 'Nitori ti emi nlo so do Baba?'" (ešè 16.5.)

18. Nitori naa wọn wi pe, "Kinni eyi ti o wi yii 'Nigba die'? Awa kò mọ ohun ti ó wi."

19. Jesu saa ti mọ pe, wọn nfe lati bi oun léèrè, o si wi fun wọn pe, "Èyin nbi ara yin leere niti eyi ti mo wi pe, 'Nigba die, èyin ki yoo si ri mi: ati nigba die pelu, èyin yoo si ri mi?' (Mk 9:32.)

20. Looto, lootó ni mo wi fun yin pe, Èyin yoo sokun e o si maa pohun-

rere èkun, şugbon ayé yoo maa yò: inú yin yoo si bajé. şugbon ibanuje yin ni yoo si di ayò. (Luk 23:27; Jhn 20:20.)

21. Nigba ti obinrin bá nròbi, yoo ni ibanuje, nitori ti wakati rè dé: şugbon nigba ti o ba ti bí omò naa tan, oun kii si ranti irora naa mò, fun ayò nitori a bi eniyan si ayé. (1 Tess 5:3.)

22. Nitori naa èyin ní ibanuje nisin-sinyii: şugbon emi o tun ri yin, okàn yin yoo si yò, kò si sí eni ti yoo gba ayò yin lowò yin. (eşè 6,16.)

23. Ati ni ijò naa èyin ki yoo bi mi leere ohunkohun. Lootò, lootò ni mo wi fun yin, Ohunkohun ti èyin ba bèèrè lowò Baba ni oruko mi, oun yoo fifun yin. (Matt 7:7; Jhn 14:13; 15:16.)

24. Titi di isinsinyii è kòlì tii beere ohunkohun ni oruko mi: è beere, è o si ri gba, ki ayò yin baa lè kún." (Jhn 15:11.)

25. "Nkan wonyii ni mo ti fi òwe sò fun yin: şugbon àkókò de, nigba ti emi ki yoo fi òwe ba yin sòrò mò, şugbon emi o sò ti Baba fun yin gbangba. (Jhn 10:6; Matt 13:34.)

26. Ni ojo naa èyin o bèèrè loruko mi: emi kò si wi fun yin, pe, emi o bèèrè lowò Baba fun yin:

27. Nitori ti Baba tikarè fèran yin, nitori ti èyin ti fèran mi, è si ti gbagbo, pe, lodò Olórùn ni emi ti jade wá. (Jhn 14:21,23.)

28. Mo ti odò Baba jade wa, mo si wá si ayé: mo fi ayé silé, mo si nlò sòdò Baba. (Jhn 13:3.)

29. Awon omò-èhin rè wi fun un pe, "Wo o, nigbayii ni iwò nsòrò gbangba, iwò ko si sò ohunkohun ni òwe. (eşè 25.)

30. Nigbayii ni awa mò pe, iwò mò ohun gbogbo, iwò kò ni ki a bi o leere: nipa eyi ni awa gbagbo pe, lodò Olórùn ni iwò ti jade wá." (Jhn 8:42.)

31. Jesu da wòn jé, "Èyin gbagbo wàyii?"

32. Kiyesi i, wakati nbò, ani o dé tán

nisinsinyii, ti a o fón yin ká kiri, olukulu si ile rè, è o si fi emi silé: şugbon ki yoo si şe emi nikan, nitori ti Baba nbè pelu mi. (Matt 26:31; Mk 14:27.)

33. Nkan wonyii ni mo ti sò fun yin tele, ki èyin lè ni alaafia ninu mi, Ninu ayé, èyin yoo ni iponju; è tujuka; mo ti şegun ayé yii!" (Jhn 14:27; Kol 1:20; Rom 8:37; Ifh 3:21.)

ORI 17.

Baba yin omò re logo.

NKAN wonyii ni Jesu sò, o si gbe Noju rè soke orun, o si wi pe, "Baba, wakati naa de, yin Omò re logo, ki Omò re lè yin o logo pelu. (Jhn 12:23; 13:32.)

2. Gege bi iwò ti fun un ni aşè lor eniyan gbogbo, ki ó le fi iyé ainipekun fun gbogbo awon ti iwò fifun un. (Dan 7:14; Heb 2:8; Jhn 6:37.)

3. Iyè ainipekun naa si ni èyí pe, ki wòn lè mò ó, Iwò nikan Olórùn otitò, ati Jesu Kristi, eni ti iwò ran. (Jhn 5:44; 3:34; 6:29,57.)

4. Emi ti yin o logo ni ayé: emi ti pari işé ti iwò fifun mi lati şe. (Jhn 13:31; 4:34; 14:31.)

5. Njè nisinsinyii, Baba, şe mi logo sòdò ara re, ogo tí mo tí ni pelu rè ki ayé to wá." (Jhn 1:1; Filp 2:6.)

Adura fun awon omò-èhin.

6. "Emi ti fi oruko rè han fun awon eniyan ti iwò ti fifun mi lati inu ayé wá: tirè ni wòn jé, iwò si ti fi wòn fun mi; wòn si ti pa orò rè mò. (Jhn 6:37, 39.)

7. Ni isinsinyii wòn mò pe, ohunkohun gbogbo ti iwò ti fifun mi, lati odò rè wa ni,

8. Nitori orò ti iwò fifun mi, emi ti fifun wòn, wòn si ti gbà a, wòn si ti mò nitootò pe, lodò rè ni mo ti jade wa, wòn si gbagbo pe iwò ni o ràn mi. (Jhn 8:28; 16:27.)

9. Emi ngbadura fun wòn: emi kò gbadura fun aráyé, şugbon awon ti iwò ti fifun mi; nitori tirè ni wòn jé. (Luk 22:32; Jhn 14:16.)

10. Tirẹ saa ni gbogbo ohun ti o jẹ tẹmi si ni gbogbo ohun ti o jẹ tirẹ; a si ti se mi logo ninu wọn. (Jhn 16:15.)

11. Emi kò si sí ninu ayé mọ, awọn wonyii si nbe ninu ayé, emi si nbò wá sọdọ rẹ. Baba mimọ, pa awọn ti o ti fifun mi mọ, lorukọ rẹ ki wọn baa le jẹ òkan, ani gege bi awa. (Jhn 13:1; 7:33; Ifh 19:12; Jhn 10:30.)

12. Nigba ti mo wà pẹlu wọn ni ayé, mo pa wọn mọ lorukọ rẹ: awọn ti iwọ fifun mi, ni mo ti pamọ, enikan ninu wọn kò si şegbé bikoşe omọ egbé; ki iwe-mimọ baa lè şe. (Heb 2:13; Jhn 6:39; 18:9; 6:70.)

13. Şugbon nisinsinyii emi si nbò wá sọdọ rẹ, nkan wonyii ni mo si nsọ ni ayé, ki ayọ mi baa lè ní imuşe kíkún nínú awọn tikaawọn.

14. Emi ti fi orọ rẹ fun wọn; ayé si ti korira wọn, nitori ti wọn kiif şe ti ayé, gege bi emi kiif tí şe ti ayé. (Jhn 15:19; 8:23.)

15. Emi kò gbadura pe, ki iwọ mu wọn kuro ni ayé, şugbon ki iwọ pa wọn mọ kuro ninu ibi. (Matt 6:13.)

16. Wọn kiif şe ti ayé, gege bi emi kiif ti şe ti aye. (eşe 14.)

17. Sọ wọn di mimọ ninu otitọ: otitọ ni òrò rẹ. (Jhn 15:3.)

18. Gege bi iwọ ti rán mi wá si ayé, beẹ ni emi si ran wọn si ayé pẹlu. (Jhn 20:21.)

19. Emi si ya ara mi si mimọ nitori wọn, ki a lè sọ awọn tikaawọn pẹlu di mimọ ninu otitọ." (Jhn 15:13.)

Adura fun ijo Olorun lati jẹ òkan.

20. "Kiif şe kiki awọn wonyii ni mo ngbadura fun, şugbon fun awọn pẹlu ti yoo gbà mí gbọ nipa òrò wọn;

21. Ki gbogbo wọn lè jẹ òkan; gege bi iwọ, Baba, ti jẹ ninu mi, ati emi ninu rẹ, ki awọn pẹlu lè jẹ òkan ninu wa; ki ayé baa lè gbagbo pe, iwọ ni o rán mi. (Jhn 10:38.)

22. Ogo ti iwọ ti fifún mi ni emi si ti fifún wọn; ki wọn lè jẹ òkan, gege bi awa ti jẹ òkan; (Jhn 14:20.)

23. Emi ninu wọn, ati iwọ ninu mi,

ki a lè şe wọn pé ni òkan; ki ayé baa le mọ pé, iwọ ni o rán mi, ati pe iwọ si fẹran wọn gege bi iwọ ti fẹran mi.

24. Baba, emi fẹ ki awọn ti iwọ fifun mi wà loḍo mi, nibi ti emi gbe wà: ki wọn lè ma a wo ogo mi, ti iwọ ti fi fifun mi: nitori iwọ saa fẹran mi şaju ipilẹşe ayé. (Jhn 12:26; Matt 25:34; eşe 5.)

25. Baba olododo, ayé kò mọ ó; şugbon emi mọ ó, awọn wonyii si mọ pe iwọ ni o rán mi. (Jhn 15:21; 16:3; 7:29; 16:27.)

26. Mo ti sọ orukọ rẹ di mimọ fun wọn, emi ó si sọ ó di mimọ: ki fifé ti iwọ fẹran mi, lè ma a wa ninu wọn, ati emi ninu wọn." (eşe 6; Jhn 15:9.)

ORI 18.

A fi Jesu han; a si mu un. (Matt 26:47-56; Mk 14:43-50; Luk 22:27-53.)

NIGBA ti Jesu si ti sọ nkan wonyii tán, o jade pẹlu awọn omọ-èhin rẹ wa siha odo Kedroni, nibi ti agbala kan wà, eyi ti o wò lo, oun ati awọn omọ-èhin rẹ. (2 Sam 15:23.)

2. Judasi, eni ti o fi i hàn, si mọ ibẹ pẹlu: nitori nigba pupọ ni Jesu maa nlọ sibe pẹlu awọn omọ-èhin rẹ. (Luk 21:37; 22:39.)

3. Nigba naa ni Judasi, lehin ti o ti gba egbé omọ-ogun, ati awọn onişe lati oḍo awọn lori alufa ati awọn Farisi, wá sibe ti awọn ti fitila ati ògùşò, ati ohun ijà. (A.A. 1:16.)

4. Nitori naa bi Jesu ti mọ ohun gbogbo ti nbò wa ba oun, o jade lo o si wi fun wọn pe, "Tani ẹ nwa?" (Jhn 6:64; 13:1,11; eşe 7.)

5. Wọn si da a lohun pe, "Jesu ti Nasareti." Jesu si wi fun wọn pe, "Emi niyii!" Ati Judasi pẹlu, eni ti o fi i han, duro pẹlu wọn.

6. Nitori naa bi o ti wi fun wọn pe, "Emi niyii!" wọn bi şehin, wọn si şubu lule.

7. Nigba naa ni o tun bi wọn leere.

pe, "Tani ẹ nwa?" Wọn si wi pe, "Jesu ti Nasareti." (ẹsẹ 4.)

8. Jesu dahun pe, "Mo ti wi fun yin pe, emi niyii: nje bi emi ni ẹ bá nwa, ẹ jẹ ki àwọn wọnyii maa lọ!"

9. Ki orọ naa baa lè ẹ, eyi ti ó wi pe, "Àwọn ti iwọ fifun mi, emi ko sọ ọkan nù ninu wọn." (Jhn 17:12.)

10. Nigba naa ni Simoni Peteru ẹni ti o ni idà, o fa a yọ, o si sá ọmọ-ọdọ olori alufa, o si bẹ eti ọtún rẹ sọnu. Oruko iranṣe naa si nje Malku.

11. Jesu wi fun Peteru pe, "Tẹ idà rẹ bọ inú àkọ rẹ: emi ko ha ní mu ago ti Baba fifun mi bi?" (Matt 20:22.)

Jesu niwaju awọn alaṣe Ju.

12. Nigba naa ni ẹgbẹ ọmọ-ogun, ati olori ẹsọ, ati awọn oniṣe awọn Ju mu Jesu, wọn si de e.

13. Wọn kókó fa a lọ sọdọ Anna; nitori oun ni ána Kaiafa, ẹni ti i ẹ olori alufa ni ọdún naa. (Matt 26:57; Mk 14:53; Luk 22:54.)

14. Kaifa saa ni ẹni ti ó ti ba awọn Ju gbimọ pe, ó Ẹanfani ki eniyan kan kú fun awọn eniyan. (Jhn 11:49-51.)

Peteru se Jesu. (Matt 26:69-75; Mk 14:66-72; Luk 22:55-62.)

15. Simoni Peteru si ntọ Jesu lehin, ati ọmọ-ẹhin miran kan: ọmọ-ẹhin naa jẹ ẹni mimọ fun olori alufa, ó si ba Jesu wọ afin olori alufa lọ. (Matt 26:58; Mk 14:54; Luk 22:54.)

16. Sogbon Peteru duro ni ẹnu-ọnà lode. Nigba naa ni ọmọ-ẹhin miran naa tii ẹ ẹni mimọ fun olori alufa, ó jade o si ba oluṣọnà naa sọrọ, o si mu Peteru wọlé.

17. Nigba naa ni omobinrin naa ti nsọ ẹnu-ona wi fun Peteru pe, "Iwọ pẹlu ha ẹ ọkan ninu àwọn ọmọ-ẹhin ọkunrin yii bí?" O wi pe, "Emi kó." (ẹsẹ 25.)

18. Awọn ọmọ-òdò ati àwọn oniṣe si duro nibe, àwọn ẹni ti o ti dáná ẹédú nitori otutu mú, wọn si nyáná: Peteru si duro pẹlu wọn, o nyáná. (Mk 14:54,67; Jhn 21:9.)

Jesu niwaju olori alufa.

19. Nigba naa ni olori alufa bi Jesu leere niti awọn ọmọ-ẹhin rẹ, ati niti ẹkọ rẹ. (Matt 26:59,68; Mk 14:55-65; Luk 22:63-71.)

20. Jesu da a lohun pe, "Emi ti sọrọ ni gbangba fun arayé; nigba gbogbo ni emi nkoni ninu sinagogu, ati ni tempili nibi ti gbogbo awọn Ju npejọ si: emi kò si sọ ohun kan ni ikòkò. (Matt 26:55; Jhn 7:26.)

21. Eese ti iwọ fi nbi mi leere? Bere lowo awọn ti o ti gbọ orọ mi, ohun tí mo wí fun wọn: wo o, awọn wọnyii mo ohun ti emi wi."

22. Bi ó si ti wi eyi tan, ọkan ninu àwọn oniṣe ti o duro ti i fi ọwọ rẹ lu Jesu, pe, "Olori alufa ni iwọ ndá lohun bẹẹ?" (ẹsẹ 3; Jhn 19:3.)

23. Jesu da a lohun pe, "Bi mo ba sọrọ buburu, jẹri si buburu naa: sogbon bi rere bá ni, eese ti iwọ fi nlu mi?" (Matt 5:39; A.A. 23:2-5.)

24. Nitori Anna ran an lọ ni didẹ sọdọ Kaiafa olori alufa. (ẹsẹ 13.)

25. Sogbon Simoni Peteru duro, ó si nyáná. Nigba naa ni wọn wi fun un pe, "Iwọ pẹlu ha jẹ ọkan ninu awọn ọmọ-ẹhin rẹ?" O si sẹ, wi pe, "Emi kó." (ẹsẹ 18.)

26. Ọkan ninu awọn ọmọ-òdò olori alufa, ti o jẹ ibatan ẹni ti Peteru ge eti rẹ sọnu, wi pe, "Emi ko ha ri ọ pẹlu rẹ ni àgbàlá?" (ẹsẹ 10.)

27. Peteru tun sẹ: lojukannaa akuko si kọ. (Jhn 13:38.)

Jesu niwaju Ponti Pilatu. (Matt 27:11-16; Mk 15:2-15; Luk 23:3-25.)

28. Nigba naa, wọn fa Jesu lati ọdọ Kaiafa lọ si ibi gbangan idajọ: ó si jẹ kùtùkùtù owurọ; àwọn tikarawon kò wọ inu gbangan idajọ, ki wọn má ẹ di aláimọ, sogbon ki wọn lè jẹ àsẹ irekọja. (Matt 27:1,2; Mk 15:1; Luk 23:1; Jhn 11:55; A.A. 11:3.)

29. Nitori naa Pilatu jade tọ wọn lọ, o si wi pe, "Esun kinni ẹyin mu wa si ọkunrin yii?"

30. Wọn si dahun wi fun un pe, "Ibámáşe pe ọkunrin yíi nhùwà ibi, a kí iba ti fa a le ọ lówó."

31. Nitori naa Pilatu wí fun wọn pe, "È mu un tikarayin, ki ẹ si se idajo rẹ gege bi ofin yin." Nitori naa ni awon Ju wi fun un pe, "Kò tọ fun wa lati pa enikení"; -

32. Ki ọrọ Jesu baa lè şe, eyi ti o so, ti o nşaperẹ iru iku ti oun yoo ku. (Matt 20:19; Jhn 12:32,33.)

Ibeere kinni.

33. Nitori naa Pilatu tun wọ inu gbàngàn, idajo lọ, o si pe Jesu, o si wi fun un pe, "Ọba awon Ju ni iwọ jẹ bí?" (eş 28,29; Jhn 19:9.)

34. Jesu dahun pe, "Iwọ sọ eyi fun ara rẹ ni, tabi awon ẹlomiran sọ ọ fun ọ nitori mi?"

35. Pilatu dahun wi pe, "Emi ha jẹ Ju bi? Awon omọ orile-èdè rẹ, ati awon olori alufa ni o fa ọ le emi lowo: kinni iwọ şe?"

36. Jesu dahun wi pe, "Ijoba mi kii şe ti ayé yii: ibaşepe ijoba mi jẹ ti ayé yii, awon iranşe mi ibá jà, kí a má baa fi mi lé awon Ju lowo: şugbon nisinsin-yii ijoba mi kii şe lati ihin lọ." (Matt 26:53; Luk 17:21; Jhn 6:15.)

37. Nitori naa Pilatu wi fun un pe, "Njẹ iwọ jẹ ọba bi?" Jesu dahun wi pe, "Iwọ wi pe, ọba ni emi jẹ. Nitori eyi ni a şe bi mi, ati nitori idí ẹyi ni mo si şe wá ki N lè jẹrii si otitọ, olukuluku eni ti i şe ti otitọ ngbọ ohùn mi."

38. Pilatu wi fun un pe, "Kinni otitọ?!" Nigba ti o si ti wi eyi tan, o tún jade tọ awon Ju lọ, o si wi fun wọn pe, "Emi kò rí eşẹ kan lowo rẹ. (Jhn 8:47; 1 Jhn 3:19; 4:6; Jhn 19:4,6.)

Awon eniyan beere fun Barabba.

39. Şugbon ẹyin ni aşı kan pe, ki emi dá ọkan silẹ fun yin nigba ajo irekoja: nitori naa ẹ ó ha fe ki emi dá Ọba awon Ju silẹ fun yin bi?" (Matt 27:15-18,20-23; Mk 15:6-15; Luk 23:18-25.)

40. Nitori naa gbogbo wọn tun

kigbe pe, kii şe ọkunrin yii, bikoşe Barabba!" Ọlọşà si ni Barabba. (A.A. 3:14.)

ORI 19.

Pilatu na Jesu; o tun bere ibeere.

NIGBA naa ni Pilatu mu Jesu, o si na an. (Matt 27:26.)

2. Awon omọ-ogun si hun adé ẹgún, wọn si fi de e lori, wọn si fi aşı igunwa elésè àlùkò wọ ọ. (Matt 27:27-30; Mk 15:16-19.)

3. Wọn si wi pe, "Kabiyesi, Ọba awon Ju!" wọn si fi ọwọ gba a loju. (Jhn 18:22.)

4. Pilatu si tun jade, o si wi fun wọn pe, "Wo o, mo mu un jade tọ yin wa, ki ẹyin baa lè mọ pe, emi kò ri eşẹ kan lowo rẹ." (eş 6; Jhn 18:38.)

5. Nigba naa Jesu jade wá, o si de adé ẹgún ati aşı elésè àlùkò, Pilatu si wi fun wọn pe, "È wo ọkunrin naa!" (eş 2.)

6. Nigba ti awon olori alufa, ati awon onişe ri i, wọn kigbe pe, "Kan an mọ agbelebu, kan an mọ agbelebu!" Pilatu wi fun wọn pe, "È mu un funrarayin, ki ẹ si kàn án mọ agbelebu: nitori ti emi kò ri eşẹ lowo rẹ." (A.A. 3:13.)

7. Awon Ju da a lohun pe, "Áwa ni ofin kan, ati gege bi ofin wa oun ye lati kú, nitori ti o fi ara rẹ şe Omọ Ọlorun." (Lef 24:16; Matt 26:63-66; Jhn 5:18; 10:33.)

8. Nitori naa nigbà ti Pilatu gbọ ọrọ yii ẹrù tubọ ba a.

9. O si tun wọ inu gbangan idajo lọ, o si wi fun Jesu pe, "Nibo ni iwọ ti wa?" Şugbon Jesu kò dá a lóhùn. (Isa 53:7; Matt 27:12,14.)

10. Nitori naa Pilatu wi fun un pe, "Emi ni iwọ kò dá lóhùn? Iwọ kò mọ pe, emi ni agbara lati da ọ silẹ, emi si ní agbara lati kàn ọ mọ agbelebu?"

11. Jesu da a lohun pe, "Iwọ ki ibá ti lagbara kan lori mi, bikoşe pe a fi i fun ọ lati okè wá: nitori naa ẹni ti ó fi mi le ọ lowo ni o ni eşẹ pọju." (Rom 13:11; Jhn 18:28.)

Pilatu fi Jesu le wọn lówó.

12. Nitori eyi Pilatu nwa ònà lati da a silẹ: şugbọn awọn Ju kigbe, pe, "Bi iwọ bá dá òkunrin yí silẹ, iwọ kii şe òrẹ Kesari: ẹnike ni ó bá şe ara rẹ ni oba, o sòrò-odi si Kesari." (Luk 23:2.)

13. Nigba ti Pilatu gbọ òrò wonyí, o mu Jesu jade wá, o si jókòó lori itẹ idajọ ni ibi ti a npe ni Pèpéle-Okuta, şugbọn ni ede Heberu, G: bbata.

14. Ó jẹ ipalẹmọ ajo irekoja, ó jẹ iwọn wakati ekéfà o si wi fun awọn Ju pé, "E wo oba yin!" (Matt 27:62; Mk 15:25; eş 19,21.)

15. Nitori naa wọn kigbe wi pe, "Mu un kuro, mu un kuro, kan an mọ agbelebu!" Pilatu wi fun wọn pe, "Emi ó ha kan Oba yin mọ agbelebu bi?" Awọn olori alufa dahun wi pe,

16. "Awa kò ni oba bikoşe Kesari!" Nigba naa ni ó fá á lé wọn lówó lati kàn án mọ agbelebu. Bẹ ni wọn mu Jesu, wọn si mu un lọ. (Luk 23:25.)

A Kan Jesu mọ agbelebu. (Matt 27:32-44; Mk 15:21-32; Luk 23:32-43.)

17. O ru agbelebu rẹ funrarẹ, o si jade lọ si ibi ti a npe ni Ibi-agbári, ti a npe ni Golgota ni ede Heberu : (Luk 23:26.)

18. Nibi ti wọn gbe kàn án mọ agbelebu, ati awọn meji miran pẹlu rẹ, ni hà kinni ati ni hà keji, Jesu si wà laarin.

19. Pilatu si kọ iwe àkólé kan pẹlu, o si fi le ori agbelebu naa. Ohun ti a si kọ ni, "JESU TI NASARETI OBA AWỌN JU."

20. Nitori naa oṣo awọn Ju ni o ka iwe àkólé yí: nitori ibi ti a gbe kan Jesu mọ agbelebu sunmọ eti ilu: a si kọ o ni ede Heberu, ati ti Latini, ati ti Griki.

21. Awọn olori alufa awọn Ju wi fun Pilatu pe, "Máşe kọ o pe, 'Oba awọn Ju'; şugbọn pe oun wi pe, 'Emi ni Oba awọn Ju.'" (eş 14.)

22. Pilatu dahun pe, "Ohun ti mo ti kọ, mo ti kọ ná."

23. Nigba naa ni awọn oṣo-ogun, nigba ti wọn ti kan Jesu mọ agbelebu tán, wọn mu aṣo rẹ, wọn si pin wọn si ipa merin, apakan fun oṣo-ogun kọṣkan, ati àwòtélé rẹ: şugbọn àwòtélé naa kò ní ojurań, wọn hun un lati òkè titi jalẹ.

24. Nitori naa wọn wi fun ara wọn pe, "E má jẹ ki a fa a ya, şugbọn ki a şe gege nitori rẹ, lati mọ ti ẹni ti yoo jẹ": Ki iwe-mimọ baa lẹ şe ti o wi pe, "Wọn pin agbada mi laarin ara wọn, wọn si şe gégé fun aṣo ilékè mi." Nkan wonyí ni awọn oṣo-ogun şe. (Eks 28:32; Psm 22:18.)

25. Iya Jesu ati arabinrin iya rẹ Maria aya Klopa, ati Maria Magdalene si duro nibi agbelebu, (Matt 27:55,56; Mk 15:40,41; Luk 23:49; 24:18; Jhn 20:1,18.)

26. Nigba ti Jesu ri iya rẹ, ati oṣo-ẹhin naa duro, ẹni ti Jesu fẹràn o wi fun iya rẹ pe, "Obinrin, wo oṣo rẹ!" (Jhn 13:23; 20:2; 21:20; 2:4.)

27. Lẹhin naa ni o si wi fun oṣo-ẹhin naa pe, "Wo iya rẹ!" Lati wakati naa lọ ni oṣo-ẹhin naa si ti mu un lọ si ile ara rẹ.

Iku Jesu. (Matt 27:45-50; Mk 15:33-41; Luk 23:44-49.)

28. Lẹhin eyi, bi Jesu ti mọ pe, a ti pari ohun gbogbo tán, ki iwe-mimọ baa lẹ şe, o wi pe, "Òrùngbẹ ngbẹ mí."

29. Ohun-èlò kan ti o kún fun ọtíkíkan wà nibé, wọn tẹ kànrinkàn bonú rẹ, wọn si fi lé ori igi-hissopu, wọn si ná án si i lẹnu.

30. Nigba ti Jesu si ti gba ọtí kíkan naa, o wi pe, "O pari!", o si tẹ ori rẹ ba, o jówó ẹmi rẹ. (Jhn 17:4.)

31. Nitori o jẹ oṣo Ipalẹmọ, ki òkú wọn má baa wà lori agbelebu ni oṣo isinmi, (nitori oṣo nla ni oṣo isinmi naa) nitori naa awọn Ju bẹ Pilatu pe ki a şe egungun itan wọn, ki a si gbe wọn kuro. (Deut 21:23; Eks 12:16.)

32. Nitori naa awọn oṣo-ogun wá, wọn si şe egungun itan ti ekinni, ati ti ekeji, ti a kan mọ agbelebu pẹlu rẹ.

33. Şugbõn nigba ti wõn de ođo Jesu, ti wõn si rii pe, o ti kú, wõn kò si şe egungun itan rẹ:

34. Şugbõn okan ninu àwõn omõ ogun naa fi òkò gun un légbẹ, loju kannaa eje ati omi si tu jade. (1 Jhn 5:6,8.)

35. Eni ti o ri i si jeri, otitõ si ni eri rẹ: o si mọ pe ootõ ni oun sọ, ki eyin baa lẹ gbagbọ. (Jhn 5:6,8; 21:24.)

36. Nkan wõnyii şe, ki iwe-mimõ baa lẹ şe, ti o wi pe, "A ki yoo fõ egungun rẹ." (Eks 12:46; Num 9:12; Psm 34:20.)

37. Iwe-mimõ miran pelu si wi pe, "Wõn o maa wo eni ti a gún lókò." (Sek 12:10.)

A tẹ Jesu si iboji. (Matt 27:57-61; Mk 15:42-47; Luk 23:50-56.)

38. Lẹhin nkan wõnyii ni Josefu ara Arimatea, eni ti o jẹ omõ-ẹhin Jesu, şugbõn ni ikòkò nitori ibẹrù àwõn Ju, o bẹ Pilatu ki oun lẹ gbé oku Jesu, kuro: Pilatu si fun un ni aşe. Nigba naa ni o wá, o si gbe oku Jesu lọ.

39. Nikodemu pelu si wá, eni ti o tọ Jesu wa loru lákòkò, o si mu àdàpõ ojia ati aloe wá, ó tó iwõn ogorun litra. (Jhn 3:1; 7:50.)

40. Bẹẹ ni wõn gbe oku Jesu, wõn si fi aşõ ògbò di i pelu turari, gege bi işe awõn Ju ti ri ni isinku wõn. (Jhn 11:44; Matt 26:12; Jhn 20:5,7; Luk 24:12.)

41. Agbala kan si wa nibi ti a gbe kàn án mọ agbelebu; iboji titun kan si wa ninu agbala naa, ninu eyi ti a kòì ti tẹ enikan si ri.

42. Njẹ nibẹ ni wõn si tẹ Jesu sí, nitori Ipalemõ awõn Ju; nitori iboji naa wá nitòsi. (eşe 14,31,20,41.)

ORI 20.

Jesu jinde. (Matt 28:1-10; Mk 16:1-8; Luk 24:1-11.)

NI ojo kinni õşẹ ni kutukutu nigba ti ilẹ kò i tii mọ, ni Maria Magdalene wá sí iboji, o si rii pe, a ti gbe

okuta kuro lenu iboji. (Matt 27:60, 66.)

2. Nitori naa o sáré, o si tọ Simoni Peteru wá, ati omõ-ẹhin miran naa eni ti Jesu fẹran, o si wi fun wõn pe, "Wõn ti gbe Oluwa kuro ninu iboji, awa kò si mọ ibi ti wõn gbe tẹ ẹ sí." (Jhn 13:23; 19:26; 21:7,20,24.)

3. Nigba naa ni Peteru jade, ati omõ-ẹhin miran naa, wõn si wa si iboji. (Luk 24:12.)

4. Awõn mejeji si jùmò sare: eyi omõ-ẹhin miran naa si sare ya Peteru, o si kòkò de iboji.

5. O si bẹrẹ, lati wo inu rẹ, o rí aşõ ògbò naa ni ilẹ; şugbõn oun ko wõ inu rẹ. (Jhn 19:40.)

6. Nigba naa ni Simoni Peteru ti nbõ lẹhin rẹ de, o si wõ inu iboji, o si ri aşõ ògbò naa ni ilẹ,

7. Ati pe, gèlè ti o wa nibi ori rẹ, kò si wa pelu aşõ ògbò naa, şugbõn o ká jọ ni ibikan funrarẹ.

8. Nigba naa ni omõ-ẹhin miran naa, eni ti ó kọ de iboji, wõ inu rẹ pelu, o si rii o si gbàgbọ. (eşe 4.)

9. Nitori ti wõn kò sáá ti mọ iwe-mimõ pe, oun nilati jinde kuro ninu òkú. (Matt 22:29; Luk 24:26,46.)

10. Bẹẹ ni awõn omõ-ẹhin naa si tun pada lọ si ile wõn.

Jesu fi ara han Maria Magdalene.

11. Şugbõn Maria duro leti iboji lode, o nsòkun: bi o ti nsòkun, bẹẹ ni o bẹrẹ, o si wo inu iboji. (Mk 16:5; eşe 5.)

12. O si kiyesi àwõn angeli meji aláşõ funfun, wõn jokdò, òkan niha ori ati òkan niha eşe, nibi ti oku Jesu gbe ti sùn sí. (Matt 28:2,3; Mk 16:5; Luk 24:4.)

13. Wõn si wi fun un pe, "Obinrin yii, eşe ti iwõ fi nsòkun?" O si wi fun wõn pe, "Nitori ti wõn ti gbe Oluwa mi, emi kò si mọ ibi ti wõn gbe tẹ ẹ sí." (eşe 2.)

14. Nigba ti o si ti wi eyi tán, o yipada, o si ri Jesu duro, kò si mọ pe Jesu ni. (Matt 28:9; Jhn 21:4.)

15. Jesu wi fun un pe, "Obinrin yií, eese ti iwọ fi nsokun? Tani iwọ nwá?" Oun sebi olùsógbà ni i se, o wi fun un pe, "Alagba, bi iwọ ba ti gbe e kuro nihinyí, sọ ibi tí o tẹ ẹ si fun mi, emi o si gbe e kuro." (ese 13.)

16. Jesu wi fun un pe, "Maria!" O si yipada, o wi fun un pe, "Rabboni!" (eyi ti o je Olukoni.)

17. Jesu wi fun un pe, "Maše fi ọwọ kan mi; nitori ti emi kòì tfi goke lo sọdọ Baba mi: sọgbọ lo sọdọ àwọn arakunrin mi, si wi fun wọn pe, 'Emi ngoke lo sọdọ Baba mi, ati Baba yin: ati sọdọ Olorun mi, ati Olorun yin.'" (Matt 28:10; ese 27; Jhn 7:33.)

18. Maria Magdalene wá, o si sọ fun àwọn ọmọ-ẹhin rẹ, "Oun ti ri Oluwa!" ati pe, o si ti sọ nkan wọnyí fun oun. (Luk 24:10,13.)

Jesu tun fi ara hàn àwọn ọmọ-ẹhin mewa. (Luk 24:36-43.)

19. Lojo kannaa, lojo kinni ọsẹ nigba ti alé lé, ti a si ti ti ilẹkùn ibi ti àwọn ọmọ-ẹhin gbe pejo, nitori ibẹrù awọn Ju, beẹ ni Jesu de, o duro laarin, o si wi fun wọn pe, "Alaafia fun yin." (Luk 24:36-39; ese 21:26.)

20. Nigba ti o si ti wi beẹ tán, o fi ọwọ ati ihà rẹ hàn wọn. Nigba naa ni awọn ọmọ-ẹhin yò, nigba ti wọn ri Oluwa. (Luk 24:39,40; Jhn 16:20,22.)

21. Nitori naa Jesu si tún wi fun wọn pe, "Alaafia fun yin: gege bi Baba ti rán mi, beẹ ni emi si rán yin." (Matt 28:19; Jhn 17:18,19.)

22. Nigba ti o si ti wi eyi tán, o mí sí wọn, o si wi fun wọn pe, "E gba Èmí-mímó! -

23. Èşẹ enikení ti ẹyin bá fi jì, a fi jì wọn; ẹşẹ enikení ti ẹyin ba dá duro, a dá wọn dúró." (Matt 16:19; 18:18.)

24. Sọgbọn Tọmasi, okan ninu awọn mejila, ti a npe ni Didimu, kò wa pelu wọn nigba ti Jesu dé. (Jhn 11:16.)

25. Nitori naa àwọn ọmọ-ẹhin iyoku wi fun un pe, "Awa ti ri Oluwa!" sọgbọn o wi fun wọn pe, "Bikoşe pe mo ba ri àpá işọ ni ọwọ rẹ ki emi si fi

ika mi si àpá işọ naa, ki emi si fi ọwọ mi si iha rẹ, emi ki yoo gbàgbó!" (ese 20.)

Jesu farahan Tọmasi.

26. Lẹhin ijọ mejo àwọn ọmọ-ẹhin si tun wà ninu ile, ati Tọmasi pelu wọn: nigba ti a si ti ti ilẹkùn, Jesu de, o si duro laarin, o wi pe, "Alaafia fun yin." (ese 21.)

27. Nigba naa ni ó wí fun Tọmasi pe, "Mu ika rẹ wá nihinyí, ki o si wo ọwọ mi; si mu ọwọ rẹ wa nihin, ki o si fi si ihà mi: ki iwọ maşe je alaigbagbo mọ, sọgbọn je onigbagbo." (ese 25; Luk 24:40.)

28. Tọmasi dahun o si wi fun un pe, "Oluwa mi ati Olorun mi!" (1 Pet 1:8.)

29. Jesu wi fun un pe, "Nitori ti iwọ ri mi ni iwọ se gbagbo: alabukun-fun ni àwọn ti kò rí mi, ti wọn si gbàgbó!"

Idi ti Johanu fi ko ihinre re yií.

30. Ọpọlọpo işẹ ami miran ni Jesu se niwaju awọn ọmọ-ẹhin rẹ, ti a ko ko sinu iwé yií: (Jhn 21:25.)

31. Sọgbọn wọnyí ni a kọ, ki ẹyin le gbagbo pe, Jesu nii se Kristi naa, Ọmọ Olorun, ati pe ni gbìgbagbo, ki ẹyin le ni iyè ni oruko rẹ. (Jhn 19:35; 3:15.)

ORI 21.

Jesu farahan awọn ọmọ-ẹhin leba ibi okun Tiberia.

LEHIN nkan wọnyí, Jesu tun fi ara rẹ han fun awọn ọmọ-ẹhin rẹ leti okun Tiberia; bayí ni o si farahan. (Jhn 20:19,26; 6:1.)

2. Simoni Peteru, ati Tọmasi ti a npe ni Didimu, ati Natanaeli ara Kana ti Galili, ati awọn ọmọ Sebede, ati awọn ọmọ-ẹhin rẹ meji miran jùmọ wà pọ. (Jhn 11:16; 1:45; Matt 4:21; Mk 1:19; Luk 5:10.)

3. Simoni Peteru wi fun wọn pe, "Emi nlọ peja!" Wọn wi fun un pe, "Awa pelu nba o lo." Wọn jade, wọn si wọ inu okò-ọjuomi; ni òru naa wọn kò si mú ohunkohun. (Luk 5:5.)

4. Şugbon nigba ti ilẹ̀ bèrẹ̀ si mó, Jesu duro leti òkun: şugbon àwọn ọmọ-ẹhin kò mọ pe Jesu ni. (Jhn 20:14.)

5. Jesu wi fun wọn pe, “Èyin ọmọde, ẹ ni ounjẹ diẹ bi?” Wọn da a lohun pe, “Rara o.” (Luk 24:41.)

6. O si wi fun wọn pe, “È sọ àwọn si apa òtun ọkọ-ọjuomi, ẹyin o si ri.” Nitori naa wọn sọ ọ, wọn kò si lè fa a jade nitori ọpọ ẹja. (Luk 5:4,6,7.)

7. Nigba naa ni ọmọ-ẹhin naa ti Jesu fẹran wi fun Peteru pe, “Oluwa ni!” Nigba ti Simoni Peteru gbọ pe Oluwa ni, beẹ ni o di àmùrè ẹwù rẹ mọra, nitori ti ó wà ni ihòhò, o si gbe ara rẹ so sinu òkun. (Jhn 13:23; 20:2; ẹsẹ 20.)

8. Şugbon àwọn ọmọ-ẹhin iyoku mu ọkọ-ọjuomi kekere kan wa nitori ti wọn kò jina silẹ, şugbon bi iwọn igba igbónwò; wọn nwó àwọn naa ti o kún fun ẹja.

9. Nigba ti wọn gúnlẹ, wọn ri iná ẹedú nibẹ, ati ẹja lori rẹ, ati akara. (ẹsẹ 10,13.)

10. Jesu wi fun wọn pe, “È mú ninu ẹja ti ẹ pa nisinsinyí wá.”

11. Nitori naa Simoni Peteru goke, o si fa àwọn naa wálẹ, o kún fun ẹja nla, ó jẹ mètalelaadójọ: bi wọn si ti pọ tó naa, àwọn naa kò ya.

12. Jesu wi fun wọn pe, “È wá ẹjun òwúrò.” Ko si si ẹnikan ninu àwọn ọmọ-ẹhin ti o jẹ bi i pe, “Tani iwọ jẹ?” Nitori ti wọn mọ pe Oluwa ni.

13. Jesu wa, o si mu akara, o si fifun wọn, beẹ si ni ẹja. (ẹsẹ 9.)

14. Eyi ni igbà kẹta nisinsinyí ti Jesu farahan àwọn ọmọ-ẹhin rẹ, lehin igbà ti o jinde kuro ninu òku. (Jhn 20:19,26.)

Jesu bi Peteru léèrè.

15. Njẹ lehin, igbà ti wọn ẹjun owurò tán, Jesu wi fun Simoni Peteru pe, “Simoni, ọmọ Jona, iwọ fẹ mi ju àwọn wònyí lọ bi?” O si wi fun un pe, “Beẹ ni Oluwa; iwọ mọ pé, mo fẹran rẹ.” o wi fun un pe, “Maa bó àwọn

agutan mi.” (Jhn 13:37; Matt 26:33; Mk 14:29.)

16. Ó tún wi fun un nigbà keji pe, “Simoni ọmọ Jona, iwọ fẹ mi bi?” O wi fun un pe, “Beẹ ni Oluwa; iwọ mọ pe, mo fẹran rẹ.” O wi fun un pe, “Maa bó àwọn agùtàn mi.” (Matt 2:6; A.A. 20:28; 1 Pet 5:2; Ifh 7:17.)

17. Ó wi fun un nigba kẹta pe, “Simoni, ọmọ Jona, iwọ fẹran mi bi?” Inu Peteru bajẹ, nitori ti o wi fun un nigba ẹkẹta pe, “Iwọ fẹran mi bi?” O si wi fun un pe, “Oluwa, iwọ mọ ohun gbogbo; iwọ mọ pe, mo fẹran rẹ.” Jesu wi fun un pe, “Maa bó àwọn agùtàn mi. (Jhn 16:30; ẹsẹ 16.)

18. Lootọ, lootọ ni mo wi fun ọ, nigba ti iwọ wà ni ọdó-mọdé, iwọ a maa di ara rẹ ni àmùrè, iwọ a si maa rin lọ si ibi ti iwọ bá fẹ: şugbon nigba ti iwọ ba di arugbo, iwọ ó na ọwọ rẹ jade, elomiran yoo si di ọ ni àmùrè, yoo mu ọ lọ si ibi ti iwọ kò fẹ.”

19. (O wi eyi, ó fi nsaperẹ iru iku ti yoo fi yin Ọlorun logo.) Lehin igbà ti o si ti wi eyi tán, o wi fun un pe, “Maa tọ mi lehin.” (2 Pet 1:14.)

20. Peteru si yipada, o ri ọmọ-ẹhin naa, ẹni ti Jesu fẹran, nbọ lehin; ẹni ti o fararọ sunmọ àyà rẹ nigba ounjẹ alẹ ti o si wi fun un pe, “Oluwa, tani ẹni ti ó fi ọ hàn?” (ẹsẹ 7; Jhn 13:25.)

21. Nigba ti Peteru ri i, o wi fun Jesu pe, “Oluwa, Eleyi ha nkọ?”

22. Jesu wi fun un pe, “Bi emi bá fẹ ki o duro titi emi o fi dé, kinni eyi jẹ si ọ? Iwọ ma a tọ mi lehin.” (Matt 16:27; 28:25,31; 1 Kor 4:5; 11:26; 3:11; 7:20.)

23. Ọrọ yí si tán ká laarin àwọn arakunrin pe, ọmọ-ẹhin naa ki yoo kú: şugbon Jesu ko wi fun un pe, Oun ki yoo kú; şugbon, “Bi emi bá fẹ ki o duro titi emi o fi de, kinni eyi jẹ si ọ?” (A.A. 1:15.)

Otitọ ni Ọrọ naa.

24. Eyi ni ọmọ-ẹhin naa, ti o jeri nkan wònyí, ti o si kowe nkan wònyí:

awa si mo pe, otito ni eri re. (Jhn 15:27; 19:25.)

gba iwe naa ti a baá ko. Amin. (Jhn 20:30.)

25. Opoopo ohun miran pelu ni Jesu se, eyi ti bi a ba kowe won ni okokan, mo ro pe ayé paapaa ko le

AFIYESI PATAKI: Awon Bibeli atijo miran ko fi Johanu ori 7:53 titi de ori 8:11 si tiwon rará.

ISE AWON APOSTELI

(A.D. 33–A.D. 63)

ORI 1.

Iberè ijo Olorun lati Jerusalemu.

TEOFILU, ninu iwe-ihin isaaju ni mo ti so ni ti ohun gbogbo ti Jesu berè sí se, ati ti o nkó (Luk 1:1–4.)

2. Titi o fi di ojo ti a gba á lo sokè, lehin ti o ti tipasè Èmi Mimò pasè fun awon aposteli ti o yan: (Matt 28:19.)

3. Awon eni ti o si farahan fun laaye lehin ijiya re nipa eri pupo ti o daju, eni ti a ri lojo won ni ogoji ojo ti o nso ohun ti i se ti ijoba Olorun: (Matt 28:17; Luk 24:34,36; 1 Kor 15:5–7.)

4. Nigba ti o si ba won pejo, o pasè fun won, ki won masè kuro ni Jerusalemu, sugbon ki won duró de ileri Baba, eyi ti o wi pé, “Eyin ti gbó lenu mi; (Luk 24:49; Jhn 14:16.)

5. Nitori nitooto ni Johanu fi omi baptisi; sugbon ki o to to ojo pupo si i, a o fi Èmi Mimò baptisi yin,” (A.A. 11:16.)

Igokè Jesu Kristi.

6. Nitori naa nigba ti won si pejo, won bi i leere pe, “Oluwa, lati igbayi lo iwo o ha mu ijoba pada fun Israeli bí?” (Matt 24:3.)

7. O si wi fun won pe, “Kii se ti yin lati mo akoko tabi igba ti Baba ti yan nipa ase oun tikaare. (Matt 24:36; Luk 13:32.)

8. Sugbon eyin o gba agbara, nigba ti Èmi Mimò ba ba le yin: e o si maa se eleri mi ni Jerusalemu, ati ni gbogbo Judea, ati ni Samaria, ati titi de opin

ile ayé.” (A.A. 2:1–4; Luk 24:48; Jhn 15:27.)

9. Nigba ti o si ti wi nkan wonyi, bi won ti nwo, a gbe e soke; ikuukuu awosanma si gba á kuro loju won. (Luk 24:51; ese 2.)

10. Bi won si ti tejumò oju òrun bi o ti nlo soke, kiyesi i, awon okunrin meji alaso funfun duro leti odò won. (Luk 24:4; Jhn 20:12.)

11. Won si wi pe, “Eyin ara Galili, eese ti e fi duro ti e nwo oju òrun? Jesu yi, ti a gba soke orun kuro lowo yin, yoo pada begegege bi e ti ri i ti o nlo si òrun.” (Matt 24:30; Mk 13:26; Jhn 14:3.)

Awon omò-èhin ngbadura ninu iyara okè.

12. Lehin naa ni won pada ti ori okè ti a npè ni Olifi lo si Jerusalemu, ti o sunmo Jerusalemu ni iwon irin ojo isinmi kan.

13. Nigba ti won si wolé, won lo si iyara okè, nibi ti won ngbè, Peteru, ati Jemisi, ati Johanu, ati Anderu, ati Filippi, ati Tomasi, Bartolemeu, ati Matteu, Jemisi omò Alfeu, ati Simoni Seloti, ati Juda arakunrin Jemisi, (A.A. 9:37,39; 20:8; Matt 10:2–4; Mk 3:16–19; Luk 6:14–16.)

14. Gbogbo awon wonyi fi ifimò-şokan po duro ninu adura ati si ebè, pelu awon obinrin, ati Maria iyá Jesu ati awon arakunrin re pelú. (A.A. 2:1, 46; Luk 23:49,55; Matt 12:46.)